Knyg. № 3.

Dienynas
nuo
Lapkričio m. 1914 m.
iki
Rugpiūčio m. 1915 m.

Kun. Stanislovo Pavilanio,

1914 m. Telšiai

Lapkritis mėnuo [November]

1. Subata. Apš. Visų Šventųjų atlaidai. Apsiniaukusi vėjuota diena (+3°) Kartais lynojo su sniegu. Keliaus 6 val., laikiau primariją, po to tuoj Intrynų coram S. Sacramento. Sakiau pamokslą. Iki 1½ val. spavedojau - neužbaigiau. Vakariop perėjau kartą per miestą. Po arbatos iki 9v. preferavome (+227 - atskaičius kortas). Po to rengiaus do prie pamokslo, poterius kalbėjau ir apie 12v. ėjau gultų.

2 Nedėlia. Apsiniaukusi kiek vėjuota diena. Iš nakties truputį pašalę. Dienų laikiai po truputį lynojo kartais su sniegais, šlapia. Mokinių sakiau pamokslą; sumą laikiau. Spavedoti neužbaigiau. Val. 1 ėjau prisiegdinti keletos šimtų ratnikų - mobilizautų. Popas prisiegdino gudus ir protestantus. Prieš prisiegdinsiant apreiškiau lenkai skaitė „воинский закон о наказаніяхъ". Perskaitęs prisiegą patsai ėjau eilėmis karžygių duodamas kiekvienam bučiuoti Evangeliją ir Kryžių. Bedalintdalijant rankos net pradėjo virpėt - pavargau. Po prisiegos pulkauninkas linksmai mobilizautiems pranešė naujieną, būtent, kad juosimos vyfalersią namo, dagi pagirė juos ačiū gerą Telšiuose užsilaikymą. Po viso to pagrįžęs bažnyčion jau radau beklapraučius giedotojus gedulingus mišparus, po kurių buvo gedulinga

procesija su 9 stacijom. Po visų pamaldų ėjau pietauti, kur ir mat pirešpuspaaus papietavo. Po pietų kiek prisnūdau. Vakariop aš Kun Semenavyčius ir dijakonas Lamauskis ėjome pas Kirkilą. Profesavome (+ 345 K). Gerėm arbatos ir vakarienę valgėm. Apie val. 11½ pats Kirkila pavežėjo mus per purvą. Į vidunaktį pradėjo šalti.

3. Paldrūnkas. Uždušinė. Naktį pašalę, drėgnas oras (−1°). Giedojome išrišas už dušias egzekvijas, po to šv. Mišia, pamokslas ir gedulinga su 4 stacijom procesija. Bažnyčioje pamaldoms apie 11 val. užsibaigus, visi žmonės procesijonaliai, giedodami visų šventų litaniją ėjo į kapus, kame aš atlaikiau šv. Mišią ir procesiją po kapines. Po to pašventinęs ant kapų kryžius grįžau klebonijon. Stiklą arbatos išgėręs ėjau į Labdarių draugijos susirinkimą, žmonių gana daug susirinko, į sąnarius įsirašė daugiau 30 ypatų (mokestis 3 rb). Man į revizijos komisiją paskyrė. Vadovaujant klebonui Kun Korsonui posėdis valdybos užsibaigė apie 4 val. Per susirinkimą nutarta rinkti įvairius drabužius kad kare esančiams kareiviams pristatyti. Pasiųnėti asmenis kiekvienas atskiro parapijos kaimo paversta rinkti aukas. Po to pietus, jaučiaus drožiai suvargusiu. Sutemus truputį prisnudau. Vakare v. 7 užvažiavo dziakonas Kun. Genys. Kadangi Klebonas su Kun. Semenavyčiu buvo išvertę vaišėse,

pasimtenu liokaji surasti. Gulian gerai po 12 v.
4. Utarninkas. Iš nakties pasnigta, perdien po
trupužį su vėjelių snigūravo, oras nešaltas
(0°). Iki pietų 3 mergaitėse turėjau 4 lekcijas.
Ant pietų pr buvo Valstybės Dūmos atstovas
p. Yčas ir kompozitorius Lietuvis p. St. Šimkus.
P. Yčas važiuoja į Papruj kad išturinų Žemai-
čių miestelius, nukentėjusius per karą ir
kad rūpg reikalo suteikių pašalpa iš ka-
sos „союза городов и земств". Apie 4 val.
svečiai išvažiavo į Plungę. Čia sutarta
per laikraščius atsišaukti į Telšių pavie-
to Žemaičius, kad jie siaunkurtus karei-
viams drabužių siųstų į Telšių klebonaą.
kame manoma įkurti Telšių pavieto
centralinis komitetas šelpti šiltais dra-
bužiais kare esančius kareivius. Aukuo-
tas drapanos manoma stačiai ~~stačiai~~
nugabenti į laukus karo posicijose kad
išdalijus ten reikalaujantiems kareiviams.
Po atsišaukimu į laikraščius pasirašė
Myesto galva p. Goelsneris, jo padėjėjas p.
Lukavyčė, klebonas Kurzonas, Dūmos atsto-
vas p. Yčas, aš, kun. Semenavyčė ir dar kas.
Vakare aš, kun. Semenavyčė, diakonas
Laniauskys buvome pas p. Lukavyčę,
preferansą (+141 k), grįžome 3 val. nakties.
Oras kiek atpuolęs, bet vis do snigūravo.
5. Sereda. Visą dieną snigūravo su vėjelių,
nešalta (0°). Progimnazijoje turėjau 2 lekcijai.
Po pietų pavirsiu ir dviem pavieniais vežimo

rogeutis važiavom, mūsų ir Nerimdaičių kle-
bonas kun. Balčiūnas, kun. Šemeniavyčė su
kapelionu kun. Simaičiu ir aš su diakonu
Laniauskiu – Lieplaukei į svečius (8 var-
stai). Vaišino o mes prosferavome (−215k).
Gėrėm arbatą ir vakarienę valgėm. Namo į
Telšius grįžome po 1 val. Naktį kiek šalo, kelias
būtu visai buvęs geras, kad nesušalęs purvas ne-
būt ~~....~~ ratais sumaišytas su sniegu; pakraš-
čiais sniego užtektinai, žemės nesiekė.

6. Ketvergas. Po truputį lyg sniguravo (−½°).
Turėjau dvi progimnazijoj lekcijas. Pirkau
gipsinę Dievo mūką, kad nusiunčius pra-
dinei mergaičių mokyklon pakabinti kle-
soje ant sienos. Gerklė kimsta turėjau va-
kar važinėdamas prašalti, važinėdamas
mat truputį dainavau – niūniavau.

7. Petnyčia. Iš nakties vėm (−2°). Nors nesaulėta
būt gražu, kartais lyg puste. Turėjau 2 lekcijas.
Pavakary ėjau pas ligonę sergančią raupais,
visas kūnas padengtas pilnais materijos raupais.
Vakare val. 6 trimis rogutėmis visi dvasiškiai
važiavome į vardines pas p. Andrzejewskį
(3 varstai). Svečių buvo į 20 ypatų. Darbavosi
3 žali staliukai, prosferavome (+299k) Grįžome
2½ val. Kelias ne blogiausias.

8 Subata. Nešalta diena (0°). Kiek pasnigo vidu-
dieny. Turėjau 2 lekcijas progimnazijoje ir po vieną
mergaičių ir berniukų pradžios mokyklose.
Iš mokyklų grįžau po 3 val.

9. Nedėlia. Iš naktries gerai šalta (−7°R).
Kun. Sentenavyčius su pamaldomis išvažia-
vo Vešvietinosna, ten mat nepagrįžęs
klebonas. Spavedoji nabargiau per sumą
mažai mat pre mūsų pasiliko nes velai
spavedoji mieljau. Laikiau mokyniams
skaitytą šv. Mišią, o po sumos pamokslą
sakiau. Vakare prašytas atsilankiau pas
p. Narutavyčienę, vakarieniavome ir truputi
dainavome; svečių buvo apie 10 ypatų.
Grįžau apie 11 val.
10 Paldienikas. Šią sanvaitę busiu hebdo-
madariu, su primarija eisiu val. 7.
Iš ryto −2°R, nešalta, tyki diena. Turėjau 2
lekciji. Po pietų proferavotne (+226 k) važiavo-
me dviem vežimais keturiese į Kalnenus
(3-4 varstus) pas Gemi svečinosna, šiendiena
mat pas jį kalėdojimas. Mums tik nuvažia-
vus nuvažiavo ir klebonas bekalėdavodamas.
Mergaitės padainavo keletą senobinių
žemaitiškų dainužių. Po val. 11 grįžome.
11. Utarnikas. Graži šalta diena. Miegojau blo-
gai ir dieną negalavau, matyt vakaryksčiai
svečiuose kopustai sukelė erzinimą. Po pri-
marijos gerą valandą gulėjau – neužmigau,
po to ėjau į mokyklas, turėjau 4 lekcijas.
Po pietų vėl gulėjau gerą valandą, pasdarė
lyg kiek geriau. Pavakary su kun. Kapelionu
važiavome (gvastai) į Girdžiunosna pasveikinti
klebono su vardinėmis. Svečių buvo daugiau
10 ypatų, ~~vieros~~ du tik svietiškių. Proferavome 5 28
Oras šaltas su vėjeliu (−8°). Grįžome 1½ val.

12. Sereda. Šalta, iš nakties –7°R. Miegojau gerai. Dienų oras minkštesnis ir po kiek pusti. Turėjau dvi lekciji. Vakarop valandėlę prisnūdau. Vakare turėjau svečių, buvo dvi paskaitėli, išsibaigė 9 val. Šendieną esant Dziakonui kun. Jeimi, naujasis klebonas nuo senojo perėmė bažnytinį inventorių. Anž „Saulės" Seminarijos ir už šeiaučių metų „Direktorium" daviau 10 rb – į rankas Dziakonuo.
Po pietų daug sveikesnis jaučiaus.
13. Ketvergas. Silpnas atodrėgis, dieną rūkas, betaus lyg rytą. Turėjau 2 lekciji. Vakare visi važiavome pas Molį (2 varstu) į svečius, šendieną pas juos Kalėda. Proferavome (–236 k). Sugrįžome 2½ nakties.
14. Pėtnyčia. Iš nakties pašalę kiek. Diena graži saulėta. Kėlraus 6½ val ir tuoj ėjau novobrancų spavedoti, vakar mažą prašė, nes šendieną nuo ryto išvažinoja. Po mišiosi važiavau Lieplaukės parapijos pas ligonį (12 varstų); važinodamas maudžiau, neištūmė gojes mažą. Po pietų porą valandų prisnūdau; gulau 1½ val.
15. Subata. Vis (–2°) kiek vėjuota diena. Turėjau trijose mokyklose 4 lekcijas. Pavakary važiavau Viešvėnuosna į šv. Stanislovo Kostk. atlaidus (9 varstai). Proferavome trijuose (–151 k)
16. Nedėlia Viešvėnuose Atlaidai. Laikiau votivą, spavedoti po 1 val. užbaigėme. Proferavome (–236 k). Į Telšius pagrįžau 8 val. v. 10 ėjau mirštan svečiuosna – Kalėda. Sugrįžau vos prieš 12 val. Vėjuota šalta (–3°) diena.

17. Paldreūrkas. Atodrėgis (+2°), drėgnu trupučiį lynojo, vėjuota; sniegas baigia tirpti. Turėjau 2 lekciji. Prieš pietų plovidus ir galvą trinkaus. Po pietų porą valandų prisnūdau. Oras nevykęs ir aš nekaip jaučiuos. Vakare pas p. Lukavyčiu proferavau (+110 k) Sugrįžau po 11 valandai. Gerai pasivaikščiojęs, ėjau po 12 v. gulti.

18 Utarnikas. Atodrėgis (+3°). Turėjau 4 lekcijas. Pradinės mokyklos mokytojas sulyg inspektoriaus naujo rinko karo tikslui pinigus - pasirašiau ir 1 rublį daviau. Tuoj po pietų su klebonu važiavome su vizitu Ubiškiu pas kleboną (20 varstų) Bevažinėdami prisiku sukrėdome kiek. Gerai jau užtaisius užkėlęs pati Ubiški. Proferavau (+262 k). Grįžtant kelias žymiai pablogėjęs, mat palijo. Antroje valandoje buvome jau Telšiuose.

19. Sereda. Atodrėgis, ukanuota, trupučiį lytojo, sniegas sutirpo. Turėjau 2 lekciji. Vakare su kun. Sutkanavyčiu vaikštinėjome. Esant pas kleboną svečių val. 9 buvo vakarienė, po to kad užbovijus ponią Prūfferienę - proferavau iš mandagumo iki 12 val. - atsibodo kvaila kalba. Prieš tą ta pati ponia rinko karo tikslui arba geriau kad kareiviams į šaltus apdarus - pinigus, daviau 2 rb.

20 Ketvergas - Apsiniaukusi kiek vėjuota drėgna. (+2°). Turėjau 2 lekciji. Po pietų trupučiį prisnūdau. Vakarop važiavome visi su kolenda pas administratorių Ažungrienių dvaro (3-4 varstai). Išvažiavę, laiką dailiai leidome, aš p. Jonaityte ir jos tėvas, vargonininkas, skambino. Ėjome keletą ratelių.

Grįžome po 1 val.

21. Pėtnyčia. Cerkvinė šventė. Graži kiek vėjuota dreana, dienų +2°, vakare 0°.
Po pietų valandą miegojau. Vakare su kun. Semenavyčiu buvome pas p. Lukavyčių, preferavome (−162 k). Apie v. 12 grįžome. Nuo vakar dreanos vėl gerklė, pakimus.
22. Subata. Visi dreana. Iš nakties pašalę. Turėjau 4 lekcijas – pavargau. Gerklė pakimus, pakosėju. Jaučiuos nesveiku. Po pietų gerą valandą miegojau. Vakare su kun. Semenavyčiu buvome užėję pas vargoninką paklausyti bažnytinio choro. Kadangi giedorių buvo visai maža dagi vienvis labai menkas išėjo. Porą atsivežęs, paraišęs 10½ ėjau gulti, mat nesveikuojasi.
23. Nėdėlia. Iš nakties lyg pašalę. Dienų (+1) truputį drobliūs sniego. Laiškan mokyniams rašiau. Per sumą rinkau pinigus. Spaviedoti nebasgiau 1½ v. Po pietų daviau 3 poroms šliubą, po to kiek miegojau. Vakare labai prašė pas Kriklus atsilankyti – nesutikau mat ne diktai jaučiaus, prie to gerklė pakimus. Gulti ėjau 10½ val.
24. Paldieninkas. Apsiniaukusi vėjuota dreana. Į rytą priemiestyj ant Cholerkapių buvo gaisras, sudegė vienas senelis. Keliaus ir šią savaitę kelsiuos prieš 7 val, mat esu nebdomadariu ir turiu primariją laikyti. Turėjau 2 lekcij. Gerklė vis pakimus ir pakosėju. Po pietų buvome su kun. Semenavyčiu baldų krautuvėje, pirkau garnitūrą mebliu (mokėjau 70 rb). Vakare drebėti labai sniego su vėju, paskui aptilo.

(+3°)
25. Utarninkas. Apsiniaukę, didžiai vėjuota diena, staciai audra; į vakarą nurimsta.
Jaučiaus nekaip, todėl po pirmos lekcijos grįžau iš progimnazijos namo, taipkad 3 apleidau lekcijas. Su žydu sulygau, kad jisai padarytų prie mano buto pirkimo ba-
vį - t.y. - dalį kordonaus nenurydamas (15 rb).
Vidudienį klebonas su kun. Semenavičium ir drauge su Lavianskiu į ~~Šeduvą~~ Plungę išvažiavo.
Prieš ir po pietų visą laiką gulinėjau miegas tik nėjo. Guliau 10 val.
26 Sereda. Mažai vėjuota, kiek apsiniaukusi diena,
(+4°) Tuoj po šv. Mišių ėjau ligoninėn pas ligonį. Pagrįžęs ir pagėręs arbatos tuoj važiavau pas kitą ligonį (4 varstai), pagrįžau 1½ val., neužtrukęs ėjau kūdikio krikštyti.
Delei negalės į mokyklą nėjau. Bevažinėdamas dar labiau suvargau.
Vakarop sugrįžo klebonas, kun. Semenavičius paliko ~~Šed~~ Plungėje.
Guliau po 9 val.
27. Ketvergas. Nešalta graži diena (+4° R).
Į mokyklą nėjau - ilsėjaus. Iš ryto po arbatos iki 12 val. gulėjau, miegojau. Per keletą dienų sopėjęs dešinysis šonas nustojo.
Po pietų su kapelionu buvome miestę pirkome saldainių, vakare galvą išsiploviau. Gulau apie 11 val. Nerūkiau
28 Petnyčia. Apsiniaukę, kartais lynojo, vakare truputį pašalo (± 0°); dieną (+2°). Turėjau 2 lekcijas, jaučiaus nekaip; gulinėjau.

29. Subata. Per naktį sningta, šaltis nepastovus tai -2° tai -1°. Iš vakaro 3 mokyklas ėjau ant lekcijų, užtrukusių ne po išvirą vakarienę – todėl gi netaip pavargau. Jaučiaus šendiena kiek geriau, tik kartais taukokai pakosėdavau. Trečią dieną kaip jokios pypkutės nerūkiau. Apie v. 11 gulau.
30. Nedelia I advento. Silpnas atodrėgis, sniegas tirpsta. Zaryžiau primariją – Raratus val. 7. Po val. 1 užbaigiau spaviedotį – pavargau. Po pietų proferavoče (+230 k).

Gruodis mėnuo.

1. Paldiemikas. Atodrėgis, sniegas baigia tirpti, naktį mat buvo parnigta. Diena tamsoka, drėgna, oras nyksus. Turėjau 2 lekcijas. Bepasakodamas pradžioj apie Išganytojaus kančią tik susilaikiau nuo ašarų, ar to buvo kaikurių mergaičių. Šverka šta nekoki oras mat nevykęs keičia.
Gulau 11 val.
2. Utarnikas. Tamsoka, didžiai užaugsta diena. Naktį mažai miegau. Prikeli prieš val. 7 ratninku-mobilizantų spaviedoti, išpavedojome iki 9½ val. Turėjau 4 lekcijas.

Po lekcijų jaučiaus neblogiausiai.
Vakare su kun Semenavyčiu buvom pas Kr-kilą, apie val. 12 parėjo iki trotuaro.
3. Sereda. Didžiai apkašota drėna lyg tau-kus rankas kreuta. Turėjau 2 lekciji.
Vakare su kun Semenavyčiu buvome pas p Lukavyčius, preferavome (+299 k).
Apie prirau dvilektos pagrįžome.
Po pietų pas žydą krautuvėje pirkau divoną po mebliu paklot ir dvi poras partjerų dėl durų.
4. Ketvergas. Ukašota, apsiniaukusi drėna (+1°).
Keletą kartų droblim snigravo. Turėjau 2 lekciji. Vakar nderėtas dvi pori durims partjerų ir divoną paėmiau (mokėjau 21 rb).
Šiandie visai gerai jaučiaus.
5. Petnyčia. Iš nakties trupnti pasnigę. Apšvie-si drėna (0°). Už starzyną ant kordonaus pirrkaumbarid, mokėjau 16 rublių iš savo kešiaūes. Turėjau 2 lekciji. Vakarop po 4 val. klausome mergaičių pradinės mokyklos išpažinties, ant šios drėnos buvau mat jonų paskyręs. Spavedojau virš 1/2 valandos.
Vakare preferavome (−1 rb).
6. Subata. Visi kiek vėjuota drėna. Karališka švente. Nuo ryto iki vakaro kraustėjaus į atnaujintą butą. Po mišių buvau pas ligonį (8 varstai); kadangi vėjas išputė galvą nerviškai skaudėjo. Gulau 11 val.
7. Nedelia. Kiek vėjuota drėna (+1°). Keliaus po 7 v.
Gerai pravaščius ėjau pas dvi ligonį be švenčiau

kiož, vreiia mat po mažo seitei be žado, jausimu kita visą išsivertusiom raupleimis padengta; pagrįžęs tuoj laikiau sumą. Po pamokslo netrukus buvo pietus po to Mišparai ~~karam~~ Ss. ~~[illegible]~~ pradėdant Nekalto Prasidėjimo atlaidus. Laike Mišparų važiavau Dirkstalių dvaran pas ligonį (2-3 varstai). Praiejus užėjau pas dvaro administratorį p. Golšainskį. Vakare atvažiavo du kunigu į rytojaus atlaidus.

8 Pakdienis kas - atlaidai P. Šv. Nekalto prasid.
Graži vėsi (0°) diena. Gerai prašvitus ėjau ligonbutin pas ligonį rauplėmis sergantį. Pagrįžęs tuoj mokiniams ir Mišią laikiau. Iš ryto dar pora kunigų atvažiavo. Pietus valgė 12 ypatų. Vakare preferansiau (-499 k), apart to du buvo stalinuku vynfo, buvo mat vietinis valdininkai užprašyti.

9. Utarninkas: Pusto, vėjuota diena (-1°). Keliaus 6½ val. mat per šią saubaitę rarotus turiu laikyti. Po mišžios krek paspavredojęs, pagėriau arbatos ir ėjau į mokyklas, turėjau 4 lekcijas. Vakare buvau pražėjęs preferuoti bet tuoj pašaukė pas ligonį tik manę. Ilgai trukęs pas ligonį po val. 9 grįžau. Vakare labai pusto.

10 Sereda. Ardžiai pusto, šalta -4½°, vakare -3°. Turėjau 1 lekciją, kitos nebuvo nes visai pragininėjos sinergartės skiepijo nuo rauplių.
Jaučiaus kai kol ne savo kailyje. Gulčiau 11 val.

11. Ketvergas. Pusto ir audra, šalta -2°R. Turėjau 2 lekciji. Keliaus 6½ val. Po pietų gerą vala

dą miegojau. Vakare visi nusiprausę ėjome
pas senąjį kleboną į vaišes. Preferavome
(+163K) grįžome pusiau pirmos.
12. Pėtnyčia. Tyki žemoka diena, silpnas at-
dregis; per pus važinėja rogėmis. Keliaus
6½ ir laikiau Rarotus, spaviedojau iki 12 val.
ėjau tik ant vienos lekcijos. Iš ryto ėjau
pas ligonį raupuotą. Vakare buvo pradi-
nės berniukų mokyklos išpažintys. Po pietų
kiek prisnūdęs jaučiaus sveikesniu.
Buvo keletas svetimų kunigų, vieni
atvažiuoja kiti išvažiuoja, išpažinties
daugybė žmonių. Vakare preferavome (+319K)
Gulau apie 1 valandą.
13 Subata. Nešalta graži diena, smulkiai
snigravo. Keliaus 6½ val, laikiau Rarotus
ir iki 9½ spaviedojau. Turėjau 2 lekci-
ji. Užbaigė spaviedoti po 1 val. Vakarop val.
4 klausėm gimnazistų ir žmonių išpažin-
ties iki 7 val. Laikiau Mišparus ir pro-
cesiją. Esu pavargęs ir be upo, nervuotas.
14. Nedėlia. Ukanota diena (-2°). Žinomas ro-
gėmis kelias. Keliaus 6½ val. Iš ryto mieste-
lyje buvau pas ligonį. Buvo 5 svetimi kuni-
gai, iki 2 val. beik visi užbaigė spaviedoti.
Laikiau Rarotus ir coram SS. Jutrinę.
Vakarop preferavome (+755K) Gulau apie 12 v.
15 Paldienkas. Užbaiga atlaidų Nekalto Prasid.
Pan. Šv. oktavos. Didžiai vėjuota šalta (-5°) die-
na. Keliaus 6½ v. Turėjau 2 lekciji. Svetimi kuni-
gai buvo 6-7. Vakare buvom pas Kikilą, ta-
ge buvo Plungės klebonas. Priėmė puikiai, gražiai,

16 Utarninkas. Lazas pusto, vėjuota (-2°). Keliaus 6½ v. Prasvitus gerai ėjau pas ligonį. Turėjau 1 lekcijas. Po pietų valandą prisnūdau. Su kun. Semenavyčium vakare buvome pas p. Lukavyčių, po val. 10 grįžome. Gulianas pot.

17 Sereda. Vėjuota bjauri diena, kartais drebėdamas snigo, kartais lijo; sniegas žymiai sutirpo. Turėjau 2 lekciji. Vakarop valandą prisnūdau. Jaučiaus lyg ne savo kailyje, lyg ko trūksta.

18 Ketvergas. Graži nešalta diena (+0°). Keliaus 6½ v. Turėjau 2 lekciji, per kurias skaičiau apsakartes, paskutinis mat prieš šventes lekcijos. P. Val. 4 važiavome visi su koleda ant pietų pas p. Robaševyčę. Dave gerus ilgus pietus, paskui kavo, ant galo arbata. Val. 8 taippat su koleda važiavome pas p. Kurnatauskienę. Gėrėm arbatą ir vakarienę valgėme. Grįžom apie 1 valandą. Čia man dave atskirą koledą 4 rublius.

19 Pėtnyčia. Šalta graži diena (-4°). Keliaus 7 val. susivėlinęs su Rarotais. Turėjau 2 lekciji per kurias skaičiau pasakartes lietuviškai, buvo nęgatnedinfos ir lenkės. Vakare gerą valandą prisnūdęs val. 5 ėjau pas p. Narutavyčienę, kame atsiliko jos mokyklos peidagogų kvartalinis posėdis (cohnių), benturodami ir kavos puoduką išgėrėm. Pagrįžęs pas savę radau apie 12 svečių at-kų, launguma net iki ½12 v. užsiliko. Gulianas pot. v.

20. Subata. Graži saulėta diena (-4°) Turėjau vieną lekciją. Pagrįžęs į mokyklos važiavau

pas ligonį su sulaužyta koja (3-4 varstai).
Pagrįžęs ir skubinai suvalgęs pietus vėl
važiavau pas ligonį čia pat į galą
miesto. Pagrįžęs atlaikiau mišparus
poto valandą prikimdau. Gimnazijos
kapelionas kun. Simaitis išvažiavo į
žiemos atostogas. Atsigulęs po 12 val.
ilgą laiką nemažmigau
21. Nedėlia. Šalta, kiek vėjuota diena (−5°).
Keliaus 6½ v. Laikiau Rarotus Jutrinę
ir pamokslą sakiau. Iki pietų labai blogai
jaučiaus, vakare prieš eisiaus gulti kiek
geriau pasidarė.
22. Paldreniekas. Labai šaltas ir didis vėjas (−5°).
Keliaus 7½ v. Vidudienį važiavau pas ligonį
(5 varstai), grįždamas gerokai pašalau.
Vakarop prikimdau, paskui su kun Semenavyčiu
ėjome pas Lukavyčius, apie val 11
grįžome.
23. Utarnikas. Didžiai puste, šalta (−6°). Vakare
oras kiek atpuolo ir mažiau puste. Keliaus
6½ val. Po Raroto gerą valandą spaviedo-
jau, paskui egzekvijas giedojom. Po ar-
batos lydėjau į kapus. Prieš pietus bu-
vau atsigulęs nes belydėdamas tokiam
ore pavargau. Vakare val. 6 vežė pas
ligonį galan miesto. Po val. 9 buvome
su kun. Semenavyčiu pas p. Lukavyčius,
grįžome apie 11 val.
24. Seredą – Kūčių diena. Truputį vėjuota
visi diena (−6°). Keliaus 6½ v. Po primarijos

gerą valandą spaviedojau; paskui pagė-
ręs kiek arbatos važiavau iš miesto pas
ligonį. Pagrįžęs buvau kiek atsigulęs.
Pietų šiandie nebuvo. Val. 3 eksportavau iš
ligonbučio mirusį mobilizantą, po to prie
vargonų giedojau mišparus. Vakarienė (aga-
pe-kučios) buvo val. 5, buvo rodos į 12 davi-
nių, per pusantros valandos pavalgėme.
Po vakarienės apsunkęs prisnūdau valan-
dą. val. 9 buvau nuėjęs į bažnyčią kame gie-
doriai dirbo repeticiją. Padainavo keletą
tautiškų dainelių, bet nekaip.
Po 12 val. guliau

25. Ketvergas I. Kalėdos. Graži diena, snigura-
vo nuo pietų. Keliaus val. 6. Prie vargonų
paolėjau Juttiną giedoti. Val. 8 vieną šv. Mi-
šią giedojau o antrą skaičiau, vėliaus gie-
dojau Sumą. Prie vargonų su giedoriais
mišparus giedojau, psalmus visus into-
navau. Po pietų gerą valandą miegojau.
Vakare po val. 5 važiavome visi pas
p. Andrzejevskį (3 varstai) – buvome užprašyti.
Preferavome (atskaičius kortas liko + 5 k),
grįžome ½ 2 val. Kelias rogėms geras.

ir kunigams šventė, nes šiandie nė spaviedojome, tokščia pažintis

26. Petnyčia šv. Steponas Atlaidai. Keliaus
apie 8 val. Diena visai nešalta, sniguravo,
o vakare silpnas atodrėgis. Kiek pa-
spaviedojęs važiavau galan miesto pas
ligonį, pagrįžęs laikiau votivą.
Prieš mišparus išbaigiau spaviedoti.
Mišparus prie vargonų giedojau.

Po Mišparų dvieze relikvijas dalino-
me. Po pietų pritūnojau. Apie val. 7.
su kun. Semenavyčiu (?) ėjome pas
Lukavyčius, grįžome apie 11 valandą.
27. Subata. Visi kiek vėjuota dienu (-4°).
Keliaus 6½ v. Prieš pietų gerą valandą išsijaus.
Laike pietų nuvažiavo kitados buvęs čion
vicenodoriu kun. Survila. Kun. klebonas
buvo Siadėje nuvižin pas dziakoną.
Po pietų buvau pas p. Lukavyčius pasi-
teiraut, kaip (kuomet) eina iš Mažeikių į
Mintaują traukiniai, ketu, mat, atsi-
laukyt, tenai, jaučiaus lyg nulaužytas.
28. Nedėlia. Keliaus 6½ val. Graži dienu (-4°),
šerkšnas. Laikiau Primariją, Jurtinį ir pa-
mokslą sakiau. Per mišparus ~~pamokslą~~ prie
vargonų giedojau. Po jutrinės ixi pamokslu
vėl nugojau, blogai mat jaučiaus.
Val. 6 vakare užprašyti bažnyčios chorista
buvo pas kleboną ant arbatos (apie 15 ypatų)
Padainavo keletą dainelių. Val. 9 su kun.
Semenavyčiu buvome pas kiverlus, grįžome
po 12 val. Pagrįžęs rengiau kelionėn daigtus.
29. Paldieniukas kelionėje į Mažeikius. Keliaus
prieš 6 val. Po 7 klebono arkliu išvažia-
vau. Per pustrečios valandos (24 varstai) buvau
Sedoje pas dziakoną Dr. Genį; čia išgeriau arba-
tėlės. Norėdami padaryti 5 varstais trumpesnį
į Mažeikius kelią važiavome iš Sedos par mišką,
katrą Žemaičiai rodantį kelią 2-3 valan-
dos po mišką bludinėjome, kalai į Žeimelę

miestelį įvažiavome. Iš čia per Tirkšlius stačiai į Mažeikius (vietoj 18 varstų beklaidž[iojant] galėjome padaryti apie kita tiek).
Kadangi atvažiavę į stotį po 4 val. antį traukinio nuvėlavau, važiavau klebonijon į Mažeikius pas nepažįstamą kleboną kun. Vasiliauskį. Iš kalėdos klebonas pagrįžo apie 11 val. Šeimininkė priėmė ir pavaišino gerai.

30. Utarninkas Mintaujoj. Puste po kiek (−4°). Po 7 v. altoriaus šv. Mišią išgėriau arbatinkės o paskui ėjau į Muravjovo stotin. Prieš pat val. 10 trečia klesa (170 k) leidaus Mintaujon. Pradžioje per ištisą vagoną buvau tik vienas bet paskui pavažiavus giliau į Latviją prisėdo nemažai latvaičių. Traukinys netik pats ėjo bet ir stotyse ilgai stovėdavo. Pribuvęs po 3 val. Mintaujon, nuvažiavau pas dėdį kur ir apsigyvenau. Buvome pas dėdį [illegible] (90 k).
Vakare prasikalbėjome iki 1 nakties.

Prieš tai, dėdė ir su broleliu gimnazistų buvome kinematografe, už vietą 160 kap. [illegible]

31. Sereda Mintaujoje. Po kiek puste, mažiai drėgna. Buvau bažnyčioje o paskui pas kleboną antį arbatos, kurį su svečiu antį rytojaus užprašė. Prieš pietų su broleliu vairštinėjome o po pietų su dėdi po krautuves šį-tą pirkinėdami. Begrįžtant iš kinematografo cerkvių varpai nuože užstojo mat Naujį 1915 metai. Gulėme apie 2 valandą.

Suproferavau 23 [illegible]

Bebūdamas Telšiuose per 4 mėnesius [illegible]

1915m

Januarius

Sausis mėnuo

1. Ketvergas Mintaujoj. Truputį pusto. Apie 10v. atsikėlęs ėjau bažnyčion. Val. 11½ išėjau su procesija po kurios laikiau Corams-suma. Per sumą gana gražiai giedojo lenkiškai ir lietuviškai kolendas. Kokia tai Maskvos konservatorijos studentė pagiedojo gana gražiai solo „ave Maria". Ant arbatos ir pietų buvau klebonijoj. Vakare su dėdi buvome kitame kinematografe (90k). ~~Kaip vak~~ Ir vakar ir šiandien apart paprasto kinematografo siužeto buvo perstatomas neekliuvo štukos: vakar - graži gimnastika su giromis ant virvės (vyras), begiojimas ir padarymų šokis ant ratukų (vyras ir mergaitė); šiandien - šokis vienos (neva balerina) ir dviejų apdarnose (gsgs mopoz). Po val. 8 su dėdi važiavome Rygon (150k). Nuo stoties tramvajumi 11½ nuvažiavome pas dėdienę, jau begulinčią. Gulome po apie 2 val.

2. Pėtnyčia Rygoje. Pusto, vėjuota diena, vakare atodrėgis Mintaujoj. Atsikėlęs fr. važiavau bažnyčion o paskui su dėdi vaikščiojome po krautuves, pirkau drangui ir sau lempas pear abi mokėjau 34rb. Ant pietų apie 4 val. grįžau pas dėdienę. Val. 7 tramvajumi išva-

žiavome stotin, o iš čia traukiniu Mintaujon.
Gulame po 1 valandai.
3. Subata Mintaujoje. Atsidregis į vakarą atpuolė. Po val. 9 ėjau bažnyčion. Pries pietus su broleliu vaikštinėjau po miestą. Klebonas per zokristijoną užprašė ant rytdienos su šumą. Vakare savyje nena profiravome. Gulau po 2 val.
4. Nedėlia Mintaujoje. Trupučį šalo. Atsikeles po 10 val. ėjau bažnyčion, lankiau šumą, paskui klebonijoje gėriau arbatą ir pietus valgiau. Vakarop su dėde ir broleliu kiek pasivaikščioję po miestą nuėjome į kinematografą (išviso į 1 rub. sumokėjau). Pagrižę ir pagerę arbatos gerą valandą profiravome, paskui ilgą valandą vaikštinėjau ir poterius kalbėjau. Gulau po 1 val.
5 Paldreūkkas iš Mintaujos į Telšius. Kiek vėjuota graži diena, po pietų visai tyku. Keles 7, po valandos ėjau stotin. Po 9 val. išvažiavau iš Mintaujos į Možeikius (III kl. -175 k). Ant stoties palydėjo broleliai. Možeikiuose pavalgęs stotyje pietus ir nusisamdęs krašos arklius 2½ val. leidaus per Sedą į Telšius (48 varstai, mokėjau 4 rublius). Sedoje veik valandą pas dzrakoną praleisjau. Pusiau 9 buvau jau savo kamerdonėj. Kelias lengviausis, oras nešaltas buvo. Pageręs arbatos, ant valandos buvau nuėjęs pas p. Lukaviečius, gulau apie 1 val.

Trįs Karaliai.

6. Utarnikas. Gražu, kiek vėjuota, vėsi (−4°) diena. Keliaus 8 val. Prie išpažinties nedaug buvo, prieš votivą išspavedojau. Laikiau sumą ir relikvijų dalyčiau. Vakare su kun. Šemenavyčiu buvome pas Kirkilus, grįžome po 11 val.

7. Sereda. Vėjuota, į vakarą labai pustė (−4°). Keliaus prieš 7 ir primariją laikiau. Po arbatos buvau pas ligonį mieste. Buvau miesto progimnazijon — uždaryta, nes tik prasidėjęs mokslas, prieš pietus buvau pas progimnazijos vedėją p. Narutavyčienę. Prieš pietus trupučiuką o po pietų į porą valandų miegojau. Vakare su kun. Šemenavyčiu buvo pas mane viešnia p. Kleofa, ~~[illegible]~~ saldainiais ir Solo-Sekt-pavaišinau.

8. Ketvergas. Vėjuota, šalta (−6°) diena, pustė. Keliaus prieš 7 val. Turėjau 2 lekcijų. Vakare aš, kapelionas ir kun. Šemenavyčius buvome pas p. Lukavyčius, po arbatos kapelionas išėjo o mes proferavome (−318 k), grįžome po 11 val.

9 Pėtnyčia. Šalta (−5°) vėjuota diena. Keliaus 6¼ v. po primarijos per valandą užbaigiau spavedoti. Turėjau 2 lekcijų — skaitytojau. Laike pietų atlankė Vėžionių klebonas kun. Karbauskis, vakarienės pasikvietė p. Lukavyčius iki 8 val. proferavome (+56 k). Atgrįžau prieš 11 val.

10. Subata. Kiek vėjuota, vėsi (−4°) diena.

Turėjau 4 lekcijas, liuosą terpu lekcijų valandą špitolėje buvau pas ligonį. Vakare čarami SS. laikiau su procesija mišparus. Gulti ėjau po 11 val.

11. Nedėlia. Graži diena (-3°). Keliau prieš 8 val. Laikiau Votivą, sakiau pamokslą ir mišparus prie vargonų giedojau. Vakare turėjau svečių (aku) iki 9 val. Išlėidęs svečius su kun. Semenavyčiu buvome pas Kikilus, grįžome po 2 val.

12 Paldienikas. Nešalta (-2°) graži diena — Keliaus prieš 7 v. Turėjau 2 lekciji. Popietų valandą prisnudau. Guliau apie 12 v. Kun. Semenavyčius miežte kalendarojo.

13. Utarnikas. Kiek vėjuota nešalta (-4°) diena. Keliaus prieš 7 val. Turėjau 4 lekcijas. Vakarop gerą valandą prisnudęs su kun. Semenavyčiu buvome pas Lukavyčius, preferavome (-173 k). Grįžome 12 val. Guliau 1 val

14. Sereda. Graži, vėsi (-7°) diena. Keliaus prieš 7 val. Turėjau 2 lekciji. Nakty parvažiavo klebonas. Vakare gerą prisnudau valandą po to su kun. Semenavyčiu buvom pas Kikilus, grįžom apie 12 val.

15. Ketvergas. Graži šalta (-7°) diena. Keliaus 8 v. Ryto kun. Semenavyčius išvažiavo teriškeu. Val. 10 ėjau į apskričio teismą (okpyžnoi sud), kadangi terminas do nekuro pradėjęs skubiai begau į progimnaziją, kame turėjau lekciją, po kurios vėl grįžau į teismą, čia

prasidėjau iki 2½ val. prisiegdindama prieš teismą liudytojus, bylų buvo 5-6. Popiety siuvėjas atnešė persiutus karliniuis, už darbą 9 r. sumokėjau. Vakare valandą išėjau. Per arbatą ilgą valandą užsikalbėjau su pas klebonu atvažiavusi p. Liaudsbergiu, klebonas nebuvo grįžęs nuo kalendos. Gulėjau 1 v.

16. Pėtnyčia. Gražus dienа (-7°). Kėliaus 7 v. Buvau tik ant pirmos lekcijos po kurios nuėjęs į apskričio teismą prasidėjau iki 3 val, žiūrima, liudytojus prisiegdindamas. Ant pietų grįžau dvidziausiai suvargęs, popiety niekо negalėdamas dirbti porą valandų pagulėjęs-atsipilėjau. Per pietus buvo pas klebonų kun. Konomnikas Olšauskis-šaulės pirmininkas. Vakare po arbatos pas p. Lukavyčių atsilankiau, grįžau apie 11 val.

17. Subata. Gražus diena (-6°). Prieš 7 v. kėliaus. Per ištisą naktį karščiavau blogai jaučiaus. Iš ryto progimnazijoj buvau ant pirmos ir paskutinios lekcijos, tarpe tų lekcijų buvau teisme nuo 11 v. iki 2 popiety. Pradinėse mokyklose lekcijas apleidžiau. Popiety gerą valandą gulėjau, kojos drebo, kaulus laužo, po kiek kosčiu. Gulėjau po 11 val.

18. Nedėlia. Gražus diena, pavakaryje šiek tiek graivo (-7°). Kėliaus po 8 v. Per dieną blogai jaučiaus, vakare kiek pranklaivau.

Šv. Mišią skaičiau mokyniams, po visam krikštijau. Vakare su klebonu važiavom į palyvarką (3 varstai), grįždami išvirtome į griovį. Val. 7 su klebonu ėjome pas advokatą p. Prifer. su koleda. Žaidėme „gebysom" bal. be paveikslės. Grįžome po 1 val.
19. Paldienikas. Gražu (−6°) saulėta, drėna. Keliaus 6½ v. Turėjau 2 lekcijas. Po pietų su kun. Kapelionu važiavome vietą kitą mokinių pensioną. Vakare su p. buvome pas Kiškius, grįžome po 11 val.
Iš ryto po arbatos mieste buvau pas ligonį.
20. Utarnikas. Nešalta (−1°) drėna. Turėjau 4 lekcijas. Pas kleboną buvo 4 apreliniai klebonai. Vakare po andt valandos buvau pas p. Lukavičių mejęs. Pagrįžęs su svečiais valgiau vakarienę.
21. Sereda. Migla ypač vakare. Turėjau 2 lekc. Iš ryto po arbatos buvau pas ligonį mieste. Po pietų gera valanda miegojau. Vakare 8 val. gavęs pakvietimą ėjau pas p. Urbonavyčę, koleda atat, Pas Juos. Proferava (−168k + 30k = −198k). Grįžau po 2 val, klebonas gerai prieš 12 v. pagrįžo nes nelošė.
22. Ketvergas! Gražu (−5°) drėna. Keliaus 8 v. Turėjau 2 lekc. Tarpe lekcijų laisvoj valandoj buvau važiavom pas du ligonių čia pat mieste. Kadangi blogai jaučiaus po pietų gulėjau — miegojau trejetą valandų. Gulčiau apie 12 v.

23. Petnyčia. Šalta (−9°) krek vejuota drėna, vakare apie 11 val. −13°. Turif giedójome dalį egzekvijų. Turėjau 2 lekcijį. Vakare val. 5. vargoninnkas pradėjo gymnazistes mokinti dainuoti, atėjo į 30 gimnazistų. Po arbatos buvau pas Kiršlus, o grįžau prieš 12 val.
24. Subata. Vėjuota šalta (−11°) drėna, į vakarą krek atpuolo. Turėjau 4 lekcijas. Vakare buvome su kolendų pas Varkalienę, grįžome apie 12 val.
25. Nedėlia. Drūčiai puste, šalta (−8°). Keliaus 7½ v. Laikiau Jutrinę, skaičiau mokiniams šv. Mišią ir jiems pamokslą sakiau. Per mišparus prie vargonų giedojau. Spaviedoti per Sumą nebaigiau. Popietų važiavome pomiros Kurzatauskienės atlaikyti, mat negaluoja. Vakare buvome pas p. Narutavičienę su kolendu, grįžome apie 1 valandą.
26 Paldienikas. Vėjuota, puste, nešalta −4°. Keliau 6½ v. Turėjau 2 lekciji. Popietų su kapelioni vaikščiodami po miestą šią tą pirkinėjome krautuvėse. Gulėjau prieš 12 v., prieš gulsiant citrinos sakais suvilgiau plaukus, sako nuo to nyksta plaiskanos.
27 Utarninkas. Vėjuota šalta drėna (−8°). Turėjau 4 lekcijas. Vakare buvau pas Kiršlus, grįžau 12 val.
28. Sereda. Šalta (−8°) drėna, kartais gerokai vėjuota. Turėjau 2 lekciji. Val. 5 buvau nuėjęs pasiklausyti, kaip vargoninnkas gymnazistes

aiškina gardas. Val. 7 turėjau akių svečių. prieš val. 9 pradėjo skirstytis. Po pietų apie porą valandų prisnūdau. Gerklė smagiai pakirmusi, šiaušpi pakošėju.

29. Ketvergas. Vėjuota šalta diena. Vakare audra su sniegais. Ant vienos lekcijos buvau kita negalėdamas praleidžiau. Šiandie po visų lekcijų užgavėnėms paleido progimnaziją ant vienos savaitės. Prieš dvyliktą buvau pas p. Lukavyčių kame kun. Semenavyčių radau pagrįžusį ir bemieganti. Prieš pietų porą valandų prisnūdau. Vakare buvau gerą valandą pas Lukavyčių apie 7 val. su kun. Semenavyčių grįžome. Prieš gulsiant diksčiai ir nerviškai skaudėjo galva.

30 Pėtnyčia. Iš ryto −3°, į pietus −1°, atodrėgis, snigo ir lietus. Po pietų prisnūdau. Vakare buvau su kun. Semenavyčiu pas Kiziles, grįžom apie 1 val. Tamtaunt perčiai buvau pažiūrėjęs už virtuvės kareivių pas ligonį.

31. Subata. Atodrėgis (+1½°), po trupučiu lijo. Kėliaus 6½ v. Prieš piet buvau Gudriškių sodžiuj (4–5 varstai) pas ligonį vežė per ežerą. Po pietų trupučiu prisnūdau. Jaučiaus geriau negu kitose dienose.

Vasaris menuo

1. Nedėlia. Atodrėgis +2°R. Keliaus 7½ v. Laiskiau suma, Mišparus prie vargonų giedojau ir rėliukvijas dalinau. Kadang, prieš Mišparus varkšėjo kalvarijas, pamal-dos užsibaigė po 3 val. Pietus prieš Mišpa-rus buvo. Relikvijas bedalindamas pavar-gau, kryžius suskaudo. Po pamaldų lig kiek ilsėjaus o apie v. 7 ėjome visi pas p. Lukavyčius su kolėnda. Linksminomės tai kortais nors žaislais tai rateliais. Ai-džio smagumo nebuvo nes dauguma svečių prisilaikė lenkiškumo o aš su lietuviškais žaislais nenorėjau išsiruošti. Po vakarienė preferavome (+133k). Grįžome po 1 val. Atsigulęs ilgą laiką neužmigau nes kryžius sopėjo.

2. Paldievinkas Pan. Šv. Apsistijimo atlaid. Keliaus prieš 8 val. Atodrėgis silpnutis (0°). Šv. Mišias laikiau skaitytąs, per su-mą pamokslus sakiau, per Mišparus gied-jau prie vargonų. Daug buvo neišpažintų išpažinties. Po val. 4 buvo lekcija giedoji-mo gyminazistėms, bet atėjo mažas skaitlius. Temstant buvau mieste pas ligonį. Vakare su kun. Seminaravyčiu buvome pas p. Lukavyčius, truputį preferavome (+149k), grįžome po 12 valandos. Smagiai smago.

3 ~~Utarninkas~~ Užgavenės ir šv. Blažijo diena.

Keliaus prieš 8 val. Iš nakties daug prisnigta, silpnas atodrėgis. Girdėjom egzekvijas. Prieš šv. Mišią švenčiau kryžiukai mirštas žvakes, kuriomis kunigas, kalbėdamas atsakančią prie šv. Blažiejo maldą, spaudė arba geriau palytėdavo po smakru kaklą. Prieš pietus buvome sutarę važiuoti pas kurį nors kleboną kaimyną su užgavėnėm, bet paliekame nes prieš pat pietus atvažiavo Žeplaukės klebonas kun. Pukinskis, pradžioje preferavome (+468 ...) o paskui, rodos, atsitraukus — vintavo. Į užgavėnių vakarėlį nėjau, gulėau 11 val.

4. Sereda. Iš nakties pasnigta. Oras vėsus (−3°). Keliaus prieš 7 val, tuoj exportavau ir primariją laikiau. Val. 9½ sakiau pamokslą po to buvo sesija, laike kurios barstėme pelenais galvas, paskui spaviedojau iki 12 v. ir užbaigiau. Prieš pietus skaitėme mokslininkų pinigus, nes per 5 mėnesius iš kalendos gavau 65 rubl. Vakarop v. 4 atvažiavo Alsėdžių kleb. kun. Semenavičius su kuriuo buvome nuėję į mokinių pensijoną ir kame p. Ukrainskytės klebonas atvertė mokinių apsigyvendinimą. Gulėau 12 val.

5. Ketvergas. Keliaus po 7 val. Šalta, po kiek pusto. Progymnazijoj prasidėjo lekcijos, turėjau dvi lekciji. Po pietų buvom pas p. Lukavyčius, kame buvo ir fotografas. Vakarop gerą valandą prisnūdau. Po arbatos buvome pas Kiršus, grįžom 12 val.

6. Pėtnyčia. Iš ryto ir vakare po kiek šalo, dieną silpnas atodrėgis.

Keliaus prieš 7 val., spaviedojau iki 9 val. Turėjau 2 lekciji. Vakare buvome pas p. Lukavyčius, grįžome po 11 val.
7 Subata. Silpnas atodrėgis. Keliaus po 8 v. Turėjau 2 lekciji. Po pietų valandą prisnudau. Laikiau kompletus. Vakare buvome pas p. Lukavyčius, grįžom 11 val.
8 Nedelia. Silpnas atodrėgis. Keliaus 7½ v. Laikiau sumą ir Mišparus prie vargonų giedojau. Spaviedojo po 1 val. užkandžiau. Su kun. Semenavyčiu val. 4 į Alsėdžius pas vargoninką į krikštynas važiavome. Kun. Semenavyčius buvo kūmu o aš krikštijau. Vakare atsilankė ir vietiniai kunigai, buvo da keletas svečių. Namo grįžome prieš 3 val.
9. Paldienikas. Silpnas (+1°) atodrėgis, po vidudienių smagiai pasnigo. Keliaus po 8 v. Turėjau 2 lekciji. Po pietų gerą valandą prisnudau. Val. 5 buvo giedojimo lekcija gyventojams. Gulėiau 12 val. - Ryto klebonas iš važiavo atostaigas
10 Utarnikas. Silpnas (+1°) atodrėgis. Keliaus 7 v. Turėjau 4 lekcijas. Po pietų valandą prisnudau. Su kapelionu vakarop atsilankėme pas senąjį kleboną kun. Sinkevyčių. Vakare su kun. Semenavyčiu buvome pas Kokilus, grįžome po 12 v.
11. Sereda. Nešaltas oras, iš nakties ir vakare šalo (-2°), dieną 0°. Keliaus 6½ val. Po arbatos mieste buvau pas ligonį. Turėjau 2 lekciji. Paulėjęs po pietų ėjau vaikščioti. Gulėiau 11 val.
12 Ketvergas. Vėsi (-1°) kiek vėjuota diena.

Po Mišių buvau mieste pas ligonį. Turėjau 2 lekcijas. Po pietų aš, kun. Semenavyčius ir kapelionas pačtos arkliais važiavome į Navarečius pas (14 varstų) pas kl. kun. Kozlauskį kaip ir su vizitu užmokėjo 3 rb kapelionis. Proferavome (+3 k). Pagrįžome 2 ½ val., kelias duobėtas. Naktis buvo šversi.

13. Pėtnyčia. Keliaus 6½ v. Graži kartais saulėta, visa diena, iš ryto (−3°). Turėjau 2 lekc. Po pietų prisnudau, vakare buvome su kun. Semenavyčiu pas Kirkolą, grįžome po 11 v.

14. Subata. Keliaus 8 val. Graži visa (−2°) diena. Turėjau 4 lekcijas. Pagrįžo klebonas iš Panevėžio. Po pietų esportavau, vakariop kompletus laikiau. Prieš 10 val. vakare buvau choro repeticijoj paklausyti ir pats trupučiį giedojau ir mėginau dirigoti. Grįžau po ½ 11 val. – pavargęs. Gulėau ½ 1 val.

15 Nedėlia. Šalta, saulėta, vėjuota diena. Keliaus 7 val. Prieš sumą užbaigiau klausytis išpažinties. Sakiau pamokslą ir prie vargonų mišparus giedojau. Šendie buvo Saurės klebonas, dziakonas kun. Pocius – pabėgęs iš parapijos delei prisiartinančio vokiečių. Vakare vis buvome pas p. Lukavyčius, grįžome po 12 val.

16 Pa[n]edėlis. Vėjas, pusto (−2°) Keliaus 7½ v. Turėjau 2 lekciji. Po pietų gulėjau bet nėjo miegas. Val. 5 buvo klasinyčio lekcija nargaitėms. Dar vėliaus ėjau į vanną kun. kapeliono nusamdytam bute, arbatą pagrįžęs gėriau 10 val. Nuo ryto nervingai galva skaudėjo, gulėjau 12 val.—

17. Utarninkas. Vėjuota po kiek pusto, šalta -5°. Keliau 7½ v. Turėjau 4 lekcijas. Vakare po 9 val. užprašyti per laišką nuėjome pas Kiri-lus, sulaukė mat jie naujai įšvęsto kunigo Lapiauskio, grįžome po 1 val.

18. Sereda. Kiek vėjuota šalta, ypač vakare drėgna. Turėjau 2 lekcijį. Popiety klebonas kn. Korzonas, dziakonas Pocius, kun. Semenavy-čius ir kun. Lapiauskis išvažiavo į Plungę. Val. 6 pradėjom gymnazistam rekolekcijas skaitytam apie rekolekcijas, po to pijų kape-lionas laike pamaldas t.y. giedojo „Veni creator", „Dievas mūsų gelbėtojas ir" ir į Pan. Šv. Litaniją, aš gi prie vargonų giedojau. Gulicom 12 val.

19. Ketvergas. Kiek vėjuota drėgna, šalta -7°. Šventė - bandžiavos pamarkimėčio. Moki-niams-gymnazistams rekolekcijos. Keliaus po 8 val. Apie 10 val. rekolektantams gie-dojau šv. Mišią. Val. 1 rekolektantams ska-čiau „negera yra netarnauti Dievui", val. 5 „apie mūnų palaidumą" ir pamokimėlius apie gyvenimo pataisymą" (iš 3-to drėgmų Rekolekc. K. A. Civinskas), po to giedoma buvo Suplikacijos ir Pan. Šv. litanija ir giesmė „Sveika Marija". Sparvedojau į 2 valandų. Pagrįžęs iš Plungės klebonas padėjo sparvedoti. Gulėjau apie 12 v.

20. Pėtnyčia. Kiek vėjuota, šalta (-7°) drėgna. Keliaus apie 8 val. Turėjau 2 lekcijį. Vakarop valandą prisnūdau. Vakare apie 10 val. buvau ant choro repeticijos. Gulėjau apie 1 val.

21. Subata. Graži saulėta diena -7°, naktį, sako, buvę -14° Keliaus 8 val. Turėjau 4 lekcijas. Po pietų nemažai sunervavau Klebonas, ryt mat jam priprola sakyti pamokslas o šendie žada į atlaidus važiuoti, paklausiau todėl, kas ryt sakys pamokslą, atsakė „kas pasiliks"; kolai-kas aš vienas, sakau, esu, nes kun. Vincentas negrįžo, dagi aš praeitą sekmadienį esu sakęs, ant o dabar nesakysiu, ant to atšovė, tegu aš nepergyvenąs, inciduotų" irtt. tai tau "taktika" tikrai klebonška... Prieš išvažiuosiant buvo vietoj pas kapelioną prašyti su pamokslu.
Visą dieną nekoriškai skaudėjo galvą.
22. Nedėlia. Šalta (naktį -14°) graži diena (dienų 8) Keliaus 7 val., spaviedojau valandą ir užbaigiau, paskui skaičiau iš Mišių. Po aslatos valandą pasilsėjęs ėjau pamokslo sakyti. Iš nakties pagrįžo kun. Semenavyčius iš Plungės. Po pietų pas kun. Semenavyčių gerėm vyno į gražius saldainius valgėm. Vakare su kun. Semenavyčiu buvome pas p. Lukavyčius, preferavome 4 te, buvo mat ir Dzianonas, kun. Pocius (-5 3 k) Grįžome po 1 val.
23. Paldieniskas. Šalta, naktį (-14°) graži saulėta diena. Turėjau 2 lekciji. Keliaus 6½. Po pietų atėjo pavadinta ~~[illegible]~~ vaiko ~~[illegible]~~ Sulcevičė, pareikalė didžiai nemandagiai su pretenzijomis kad ~~jos vaiką~~ žadu iš mokyklos pavaryti ~~[illegible]~~

grażė net sekundą paduoti; tokio savo elgimosi dvdžiai sunervavo ir jėi pati būtų sau pirktume nuvai neišėjusi buciau pro duris išvargęs. Val. 5 buvo mergaitėms dainavimų lekcija, giedojo Pan Šv. Litaniją ir Veni Creat. Vakare su Kun. Seminarijcin buvau pas Kotetlių, grįžau po 12 val.

24. Utarninkas. Keliaus prieš 7 val. Naktį buvo į -16°; diena šalta (-9°) saulėta. Turėjau 4 lekcijas per kurias suvargau. Po pietų buvau pas rampuotą ligonį, vakariop valandą prisnūdau. Gulian apie 12 val.

25 Sereda. Keliaus 6½ v. Nebetoki šalta diena ryte vakare buvo į -12°; dieną žymiai atpuolė. Turėjau 2 lekc. Per 12 išsiplaviau galvą. Po pietų gerą valandą prisnūdau, atsikėlęs buvau krautuvėje, pirkau saldainių ir ... už 4 rb.
Gulian apie 12 val.

26 Ketvergas. Keliaus po 6 val. Gražu, vėsu (-10°). Turėjau 2 lekc., o po pietų trečią-giedojimo, praverčiau iki 7 val. Vakare rengiaus konferencija mergaičių rekolekcijoms. Guliau apie 12 v.

27 Pėtnyčia. Keliaus po 6 val. Nešalta (-4°) kiek apniukus, ypač vakare diena. Turėjau 2 lekc. Po pietų val. 5½ sakiau konferenciją mergaitėms šendie [?] pradedančioms rekolekcijas, užbaigęs lietuviškai, keletą žodžių apie tą pati dalyką primiūnau ir lenkiškai. Po to buvo pamaldos, giedojome „Veni Creator" 4ºbalsais, Dievas musų apgynėjas, ir Pan Šv. Litaniją. Vakare vaikštinėjau lydėdamas Kun. Laucdasnį į namus. Guliau 12 val

28 Subata. Progimnazijos mergaitčių rekolekc.
Keliaus apie 8 val, netrukęs ėjau pas ligonį.
Apie val. 10 skaičiau meditaciją po to laikiau
šv. Mišią. Val. 1 - dvasiškas skaitymas - apie Je-
zaus meilę. Val. 4 meditacija ir keli, gyvenimui
patarymai, patarimai, po to pamaldos laikiau
- suplikaciją, paw. Šv. litaniją giedojom, ant
galo Kompletus laikiau. Val. 6 spaviedojome
6 kunigai per dvi valandi. Guliau po 12 val.

Kovas mėnuo (Martius)

1. Nedelia. Dca 4 Quadr. Kun Lazniauskio.
primicija. Prieš 7 r. keliaus. Silpnas atodrėgis.
Kunigų buvo į 10; žmonių pilnutėlė bažnyčia.
Per votivą kiek paspaviedojęs su didžiausiu var-
gu per žmones daugrūmiau iki grotų prie vietos,
kame grotų durelės buvo užkleistos; kadangi
prie vidurinių durelių nebuvo galima dėeiti;
todel prisėjo per grotas lipti, arba geriau - vy-
rai per grotas pernelė manę. Veik per išturą
primicijanto sumą buvau prie vargonų, dir.
gavau „Veni Creator". Primicijanto gyminėčių
klebonas davė arbatą, pietus, o pasilikusiems
dar ir vakarienę. Per du staliuku vintavo, o
vakare pas kun Semenavyčiu „bakkara" buvo.
Guliau 2 val., nes gerą valandą prie bakkaros
nepsojau (stratai).

Pietavo virš 40 žmonių.
Per pietus prakalbėjo, vietinis klebonas, pasku-
prinncijauto didė Plungės klebonas, senasis
klebonas kun. Simkevyčė ir aš. Porą kartų
ilgiausių metų pardainavome.
2. Pald[i]enkas. Keliaus 8 v. Atodrėgis, vėjuota
Turėjau 2 lekciji, o vakarop dainavimą.
Prieš pietus su prinncijauto gimnėnais apie 30 ypatų.
fotografavomės, o po pietų vėl tik jau ma-
žesnis skaitlius - tik atstovauseje jo gymi-
nės ir kunigai 3 (išviso apie 10 ypatų).
Prieš ir po pietų „Sakkaravome" (+2 rb).
Gulian 12 val. Ryto, kapelionas išvažiuotis su klebonu Panevėžyje.
3. Utarnykas. Keliaus 6½ val. Dolžiai vėjuota ir net
šalta diena. Turėjau 4 lekcijas. Po pietų gerą
prisnūdau valandą. Vakare iki 12½ val. prefe-
ravome (+ 31 k), gulian tiesiog po 2 val.
4. Sereda. Šalta kartais vėjuota diena, po pie-
tų snigo ir į vakarą gerai atšalo (-9°).
Keliaus 7½ val. Apie 2 val. spaviedojau,
šv. Mišią skaičiau ir pamokslą sakiau.
Šv. Kazimiero atlaidai į mokyklas nevaikš-
čiojau. Po pietų iki sutemos preferavome
(-2/5 k) Vakare su kun. Semenavyčiu buvo-
me pas Krikilugz, grįžome prieš 12 val.
Apie 8 val. vakare kun. Kapelionas su kle-
bonu pagrįžo iš Panevėžio
5 Ketvergas. Graži šalta (-10°) diena. Keliaus
9 val., gredojome egzekvijas po kurių antį valan-
dos ėjau mokyklon, Val. 11 ėjau su misiom.
Vakarop 3-io klesos mokinės praše lošimui parašyti
ti veikaliuką, nes ketina ir lietuviškai sulošti.

Val. 8 – buvo aut arbatos bažnytinis choras (14 ypatų), kun. Lauraitis vaišino pas klebonę. Gulian po 2 val. Kun. Semenaitytės. Abiedžienore atlaiduose.
6. Pėtnyčia. Graži šalta diena (-13°), ir vėjuota. Keliaus 8 val. Turėjau 2 lekciji. Vakarop atlankian du mokini, ir pas senąjį kleboną buvau užėjęs. Gulian 12.
7 Subata. Keliaus 8 val. Iš nakties pripustyta, diena graži, vakare didis vėjas-pusto (-5°). Turėjau 4 lekcijas. Progimnazistėm išskirsčiau roles dviejų komedijėlių – lietuviškų. Vakarę prisimiaan; po arbatos buvo svečių at-kų, kurios vienas buvau palydęs, 10 val. grįžau kambaryn. Gulian apie 1 val.
8 Nedėlia. Didis vėjas pustė, į vakarą lyg atodrėgis 0°. Keliaus 6½ val. Laikiau primariją ir Jutrynę, mokytiams sakiau pamokslą. Per sumą ir votivą spavedojau ir nubaigiau. Mišparus giedojau prie vargonų. Vakarop valandą prisimiaan. Po arbatos visi trys (t.y. kapelionas kun. Semenaitis ir aš) atsilankėme pas Lukavyčius. Preferavome (+109 k), grįžome prieš 11 val.
9. Paldrenkas 40 valandų atlaidai ir žmonių rekolekcijos. Biauri diena, didi audra tankiai drebėjo sniegą. Atsikėlęs 7 val. tuoj važiavau į kapus laidoti rauplėmis mirusio – skaudus reginys, žmonių nebuvo, neskaitant 3-jų grabnešių ir mirusiosios vyro. Pagrįžęs ir atskaitęs su Mišių ėjau mokyklon. Paskui į pusantros valandos spavedojau ir vėl mokyklon. Po pietų gerą valandą prisimiaan, vakare ant valandžiukės buvome su kun. Lahianeskiu pas kunigus.

10. Utarnikas – antra žmonių rekol. diena. Keliaus 4 1/4 val. Laikiau primariją, skaičiau meditaciją ir iki 1/2 9 spavedojau. Ši naktis pačiale gerokai graži, saulėta diena. Aut dviejų lekcijų buvau kitas dvi apleidau. Popietų 4–6 val. buvau aut repeticijos-režisavau. Pagrįžęs keiksporą valandų spavedojau netgalvą pradėjo sopėti. Gulian [illegible] 11 val.

11. Sereda. Trečia rekolekcijų diena. Kiek vėjuota diena, silpnas atodrėgis. Keliaus prieš 5 val. Laikiau primariją, skaičiau meditaciją ir iki 8 v. spavedojau. Po arbatos ėjau į mokyklą, o pagrįžęs gerą valandą miegojau. Nuo pirmos iki antrai spavedojau ir vos užbaigėm – taip ir pasibaigė rekolekcijos ir atlaidai. Pietus valgėm 13 kunigų. Vakare su kun. Semenavyčiu buvome pas Kirkilus, grįžome po 11 val.

12. Ketvergas. Atodrėgis +2°, kartais ūkanota. Keliaus 8 val. Turėjau 2 lekciji. Po val. 12 mergaitės 4os klesos drauge su mokytojomis fotografavos, buvau ir aš. Popietų buvau netikėtai užsnūdęs, [illegible] atėjo mokinės į repeticiją kviestų, užsižiopsojau mat, lošė į „Mokslą", po repeticijos buvo dainavimo lekcija. Gulian po 12 val. Vakare –1° Snygiu snigo.

13. Petnyčia. Šalta (–4°) vėjuota diena, pusnė. Atsikėlęs prieš 7 val. tuoj važiavau Dzingirių dvaran pas ligonį. Pagrįžęs kiek spavedojau ir Rekviamą Mišią laikiau. Prieš 12 val. turėjau vieną lekciją, po 12 val. buvo mergaičių mokykloje mokytojų susirinkimas,

svarstyta, kas IV-s klesos priklausyti prie deputa-
tų kvotinių, prasitęsė vein iki 2 val. Pagrį-
žęs ir papietavęs, apie 3 val. paėmęs kun. Ortma-
no seserį važiavome Plungėn - 26 varstai,
(už paėtos arklius sumokėjau 3r. 25 k), per
3 val. buvome jau vietoje, kame radome
daug kariuomenės su karo pabūklais.
Klebonijoje apsigyvenę keletas apsieirių.
Gulome 12 val.
14. Subata Plungėje - 3-ia rekolekcijų diena.
Keleme prieš 7 val., spovedojau ir sumą
laikiau. Naktį pribuvo keletas šimtų kazo-
kų. Tame miestelyje kareivių prikartona
5-6 tūkstančių su ~~sv~~ 60 apsieiriais. Vokie-
čių kariuomenė arba žvalgai kartėumene
mo Plungės į 20 varstų. Prieš pietų žvalgai-
kazokai parsivežė iš po Kretingos vieną sa-
vąjį užmuštą žvalgą ir porą gyvų vokiečių
žvalgų - nelaisviais. Bažnyčioje žmonių bu-
vo labai maža, viena iš vienos miestelio pu-
sės neleidžiama eiti o kita žmonės į ban-
gą. Po pietų su apsieiriais lošėme durne
66 (+165 k). Per pustrečios valandos, aš Plun-
gės klebono arkliu, kun. Seminarijos mūsų
Telšių klebono arkliu - pagrįžome į Telšius
10 val. Arklius paleidę nuėjome pas p. Luka-
vyčių, išgėrę pas juos arbatą pusiau 12-ę ėjome
į savo butus. Pas save radau pedus svečių,
tuojau ėjau į miegamąjį svečių kambarį
kame ir radau savo brolį ir motyną begulin-
čius, pragulojome veik iki 2 val. Oras - 6°.
15 Nedėlia. Graži, vėri diena, vakare 4°.

Keliaus po 8 val. Švenčiau Palmas ir šv. mišią laikiau. Po 2^ą val. užbaigiau spaviedotis ir Mišparus laikiau. Vakare po 8 val. vietinė-tai atvažiavo dėdė Jokubas iš Montaufos, šnekučiavome iki pusiau dvylikto. Gulėjau prieš antrą val.

16. Paldienikas. Graži saulėta diena (–3°). Po 8 v. keliaus. Po pietų aš, motyna, brolis ir dėdė nusifotografavome. Vakare val. 8. užvažiavo nakvynėn grafas Krasickis su moteri ir sūnu, pabėgo matę iš Gargždolų dvarą nes užėję vokiečiai sudegino. Visi drauge gėrėme arbatą. Gulėjau po 1 val.

17. Utarnikas. Graži, vėsi, saulėta diena. Ryto ir vakare –7°. Keliaus 6½ v., nes motyna su broliu skubinosi į Papilės stotį, iš-važiavo 8 val. Išlydęs savuosius, atlaikęs mišią ir pagėręs arbatą važiavau miestan į dvi-vietą pas du ligonius. Pagrįžęs vėl važiavau pas du (4 varstus), o klebonas dar pas kitą. Kun. Semenavyčius Vešvėnuose. Po pietų gerą valandą prisnūdau. Vakare su kun. Semenavyčiu buvome pas Kiselius, grįžome 11 val; gulėjau apie 1 val.

18. Sereda. Graži saulėta diena (–4°) Po pietų snigo. Keliaus 8 val. Mieste buvau pas du ligonius. Po pietų valandą prisnūdau. Val. 5 buvo tarnų Jutrinė. Vakare su kun. Semenavyčiu buvome pas p. Lukavyčius, grįžome prieš 12 val.

19 Didysis Ketvergas. Graži saulėta diena (–3°).

Vakare didis vėjas. Atsikėlęs 7val. važiavau miestan pas du ligoniu. Pagrįžęs veik dvi valandi spavedojau, mažai išbaigiau. Po pamaldų buvo Labdaringosios draugijos susirinkimas. Per tą susirinkimą buvau išrinktas pirmsėdžiu arba vedėju. Patvirtinta apyskaita 1914m., priimta aukuojamu duplečiu Labdaringajai draugijai, nutarta stengtis su laiku ant tos žemės pastatyti ubagynią, įkurti knygyną-skaityklą ir arbatnamį. Po pietų prisnūdau. V. 5 tamsi Jutrinė. Vakare rašiau subatos vakčiai pamokslą - apie VJ. Kančią. Guliau po 12 val.

20. Didžioji Petnyčia. Graži saulėta diena (-2°) Keliaus po 8 val. Pamaldos buvo 10 val. Liuosu laiku rašiau pamokslą. Tamsi Jutrinė buvo 5 val. Guliau 12 val.

21. Didž. Subata. Keliaus 8 val. Iš ryto pašalę, dienų atodrėgis. Kiek spavedojęs važiavau galan miesto pas ligonį. Po pietų veik 4 val. vaikščiojau po miestą šventindamas Velykų pragnus. Tappat vaikščiojo ir klebonas su Kun. Semenavyčių. Vak. val. 9 sakiau apie VJ. Kančią pamokslą ilgiau kaip dvi valandi. Kadangi sakiau gana augštu balsu, gerklė pakirtuo. Guliau apie 2½ valanda.

22. Nedėlia Šv. Velykos. Ukanota, silpnas atodrėgis. Po 4 v. keliaus, Rezurekcija 4¾ bal., procesija bažnyčioje. Laikiau sumą, pamaldos užsibaigė 8 val. Mišparai 3 val. po pietų. Prieš piet

val. 11–2 miegojau. Val. 5 važiavau į miesto galą pas ligonį. Vakare su kun. Semenavyčiu buvome pas p. Lukavyčius, grįžome po 11 v. Nuo vakarykščio pamokslo gerklė užkimus.
23. Paldienis. Prieš 7 v. keliaus. Primariją skaičiau po kurios į galą miesto važiavau pas ligonį. 1 valandą išpavedojau ir užbaigiau. Atlaidai, pamaldos su išstatymu Šv. sakr. Vakare su kun. Semenavyčiu buvome pas p. Lukavyčius, grįžome po 11 val.; iki val. 1 taisiau diktantus lietuviškos kalbos IV klesos merg. mokyk.
24. Utarninkas. Keliaus 6½ val. Iš nakties pašalę, dienų atodrėgis, vakarop lijo. Po arbatos važė pas raupuotą ligonį į Judrėnų sodžių (3 varstai per ežerą rogėmis). Tik pagrįžus vėl veže į p. Kaminskio dvarą ratais (4 varstai); prašomas užėjau pas poną ir kavos išgėręs apie 3 val. grįžau. Po geros valandos su klebonu važiavome pas p. Kurnatauskienę pasveikinti šventųjų, grįžome apie 8 val. Guliau 11 val.
25 Sereda. Keliaus 6½ val. Puikiausi diena, po pietų dulki lietulis. Prieš piet su kun. Semenavyčiu buvome pas vargonininką ir da dviese vietose su vizitu. Po pietų prieš nudą ėjome pas p. Priffenius-advokatą, kame lošėme bakarą (– 6 rb) Grįžau apie 2 val., guliau ½ 3 val.
26. Ketvergas. Keliaus 6½ v. Po arbatos vienu atveju buvau pas 2 ligonius mieste ir trečią į karčių (5 varstai). Pagrįžęs buvau pas dentistą. Po pietų vėl ėjau su Šv. sakram. į ligoninę; išspavedojęs grįžau į bažnyčią ir vėl į ligoni-

ry pas tą pačią ligonį šv. sakant, nesinas.
Sugrįžęs jau nebėjau pas penktąjį ligonį nes
buvau didžiai suvargęs, ėjo klebonas.
Kun. prisimokę su kun. Šemenavyčiu ėjome pas
p. Lukavyčių - pakviesti buvome. Keturiese
preferavome (-94k), buvo mat Žvyrlaukės
klebonas. Grįžome po 2 val. Kartais labai
nyčiuota.
27. Petnyčia. Keliaus 6½ v. Iš nakties lyg pašalę.
Graži saulėta diena šilta, sniegas baigia
~~tirpti~~. Po arbatos buvau pas 6 ligoninėje
ne sveikus tik negalinčius, tarp kurių buvo
jauna, skaisti graži mergaitė jau prieš tylą
užsikrėtusi ir kūdikį turinti; sunku žiūrėti
į jos liūdną veidą, drauge ir nelaimingą mergaitę.
Iš ligoninės grįždamas buvau pas dantistą.
Prieš pietus gerą valandą prisimokau. Po pietų buvau
mieste o paskui su arbatos išėjau. Gulian 12½ v.
28 Subata. Šilta diena. Prieš pietus gerokai kartą
sugriaudė. Keliaus 6½ val. Po arbatos buvau
pas dantistą. Po pietų prisimokau, vakare su
kun. Šemenavyčiu buvome pas p. Lukavyčius,
grįžome po 11 val. Gulian pirmos.
29. Nedėlia. Iš nakties truputį pašalę, graži diena.
Keliaus 6½ v. laikiau primariją ir jutrynę.
Spaviedojau ir užbaigiau per valandą. Sakiau
pamokslą. Vakare gerai pasivaikščiojau su kun.
Šemenavyčiu užėjome pas p. Lukavyčius,
grįžome po 10 val. Gulian 12 val.
30 Pandienkas - apreiškimo P. Šv. atlaidai. Vėjuota
kartais saulėta diena. ~~Kelęs 6½ v. laikiau primariją.~~

~~ir po~~ Kelęs 8 val. ir gerokai paspacerolojęs ėjau progymnazijon. Pagrįžęs neužilgo leixian susiną ir procesiją lauke. Po arbatos vel į mokyklą. Po pietų porą valandų ilsėjaus. Po arbatos gerokai su kun. Semenavyčiu pasivaikščiojęs grįžau namo. Gulian apie 1 val. Val. 12 naktyes buvo atnešę pas krikšto kudrų, kadangi kunas pats vaikai, dagi nebrodė sityma kudirkis (kudirkis palusturystės, mi vyras, kelinti metai Amerikoje), sakian pačiai bobutei kad pakrikštytu iš vandenų o rytų atnešti bažnyčion.

31. Utarninkas. Apsiniuki, vėjuota kiek diena. Keliaus 7½ v., gredojome Nokturiną ugzenvyj Turėjau 4 lekcijas. Po pietų su kapelionu vaikščiojome po miestą, iš tų pirkinėdami. Vakare su kun. Semenavyčiu pasivaikščioję nuėjome pas g. Lukavyčių, preferavome (+37k), grįžome pusiau dvyliktos. Ypač po pietų rančiaus lyg sulaužytu tvirai ir be upo.

Balandis mėnuo (Aprylis)

1. **Sereda**. Visi diena į vakarą saulėta. Keliaus 7½ Turėjau dvi lekciji. Po pietų dvi valandi praverčiau progimnazijoj su repeticija. Gerų suvažiavai be šv. sakram. važiavau pas ligonį (5-6 varstai). Grįžęs pas kun. Semenavyčiu bakaravau (+3 rb). Gulian 1½

2. Ketvergas. Iš nakties pašalę, graži saulėta dienа. Kėliaus 8 val. Turėjau 2 lekciji. Po pietų ėjau pas raupais didžiai sergančią ligonę, visa matyt ir gerklė išberta nes musžiai nerkalbėti, prieto ne gavo kad komunijos nenurijo bet bekosant su seilėmis ant larnės, į pat šauktėlį išvėmė. Speciros saičiūnui gražiai sudėjęs į korporalą įvyniojau į vatą ir, žvakėmis, persiveręs bažnyčion šiaip taip sudeginau su visu korporalu. Oras nuo ligonies didžiai nemalonus vargiai begalėjau ištverti. Paskutinįjį patepimą suteikiau per modum ismeztionis ir fronte solum. Tas atsilankymas pas ligonį daug man sveikatos kaštavo. Po to tuoj ėjau ant repeticijos mokyklon, praverčiau daugiau valandos. Vakare su kun. Šemeškevyčiu parvažiuoje važiuome pasg. Lukanyčiu, -praperavome (- 52 fr.), grįžome per ½ 1 val., guliau po pirmai val.
3. Pėtnyčia. Iš nakties vien pašalę, visi kartais saulėta, vėjuota dienа. Turėjau 2 lekciji, per paskutiniąją jaučiaus labai suvargusiu net silpna darėsi, venstarges toliel lekcijas parvykdinau namo. Po pietų visai atsiguliau, karščiavau. Ant arbatos atsikėliau bet 10½ val. vėl guliaus.
4. Subata. Graži dienа. Visa naktį blogai jaučiaus, miegojau mažai. šv. Mišią su didėliu vargu skaičiau. Po Mišių šv. išgėręs vien arbatos visai atguliau, visą laiką karščiavau + 38,8°. Pavakary buvo Bobelis gydytojas. Naktį visai mažai miegojau, kartais labai prakaitavau.
5. Nedėlia. Graži dienа. Karštis trupučiį sumažėjo.

Vakarop buvo gydytojas. Naktį prakartanu
6 Paldrenikas. Sausas sunkus kosulys,
gerklė užimta, vargu ryti.
7 Utarnikas. Per naktį įvargęs ryto pa-
kviečiau gydytoją, prirašė mikstūrą ir
cukrinukų gerklei. Naktį kiek mieguojau.
8. Sereda. Graži diena. Karštį nupuolė +37.
Gerklė vis do užimta nors mažiau kosiu.
9. Ketvergas. Su silpnas, nutina blogai.
10 Petnyčia. Graži vėjuota diena.
Val. 11½ ant Telšių sukinėjos vokiečių aero-
pliaunas, tres cerabiją meti vieną bombą
kuri į prisacetro arsinio žemę išraukė,
langai ištrupėjo, iš žmonių niekas neuž-
kentėjo, matį į turgų nepataikė.
Vakarop manę atlankė pp. Lukavyčiai.
11. Subata. Graži diena. Ir vakar ir šiąnakt
naktį įmanomai mieguojau. Iš lovos trupu-
tį buvau atsikėlęs. Val. 5 vokiečių aeropla-
nas vel sukinėjosi ant Telšių.
12. Nedėlia Graži saulėta diena. Porą kar-
tų buvau atsikėlęs, bet vis do silpna.
Val. 10 vokiečių aeroplianų vel ant Tel-
šių čirškėjo. Žmonės iš bažnyčios išbėgio-
jo į visas puses. Prie išpažinties, sako, buvę
daug. Po pietų Ažnkapyje buvo gaisras, sudegė
du butu ir kutelė. Vakare pradėjau poterius
kalbėti.
13. Paldreikas. Graži, saulėta, šilta (+12°) dieną
Iš naktiеs sunygo kur Semenavyčių, nugarą
matį labai sopėjo nei pakrutet negalėjo.

šiaip-taip po 10 dienų nelaikiau šio Mi-
šių šeudrei vargais negalaiz negirnau
sukalbėti; suvargau, pakinkliai dreba, galva
sukas. Po mišios vėl gulėjau, po pietų ver
iki vakaro šiaip taip vaikštinėjau tai
prisiminęs atsilankiusiai vieną kitą
progimnazistą, tai užeidamas atlan-
kyti kun. Semenavyčiaus. Val. 5½ vakre-
čių aeroplanas vėl ant Telšių čirškėjo.
Į 12 negalėjau užmigti. Buvo keturgų.
14. Utarninkas. Graži, saulėta bet vėjuota
diena. Ryto 5 val. girdėjęs, sako, ilgą patran-
kų bildėsį. Vargiai ir šeudrei skaičiau-
si Mišią. Dienų ir atsiguldavau ir vėl
atsikeldavau, galva mat sukasi ir
silpna.
15. Sereda. Graži saulėta diena. Naktį gerai
miegojau. Mišią skaičiau. Apie 2 val. dienų per
per mūsų miestą, Telšius, pradėjo iš mūsų kariuomė-
nė traukties vienų obozu. Prisipildė pilnutėlis
miestas obozo ir pėstininkų. Mokyklos liko visos at-
leistos ir kvotimai pertraukti. Žmonės paširkoi be-
ga. Pas mane daug buvo atėjusių mokinių
klausti kur bėgti, bėgo pėsti į Mažeikius ir Papi-
lį. Su kun. Semenavyčiu buvome sutarę nevažiuo-
ti šendie, bet apie val. 7 didelis patrankų bildesys
kad net langai drebėjo, paskatino mus greičiau
išsinešinti, tuo labiau, nes antrojis kariuomenės obo-
zas ant tų žvirų kilo ir traukės Papilės link. Kariuo-
menė t. y. pėstininkai nuo Plungės - Rietavos be
pertraukos vis do traukėsi, ardžiausiai smarge.

Bėgimo kelionė

16 Ketvergas. Graži saulėta diena; vis dar ligotas galva sukiri. Prieš vidunaktį su kun. Semenavyčiu, gavę nuo klebono arklius nutarėm tuoj apleisti Telšius, kaip po 12 v. nakty ir padarėm. Klebonas Korzonas po ilgo dvejojimo nutarė pasilikti. Ant greitosios sugriebę šį tą rūbų važiavome, aš, kun. Semenavyčius, klebonijos pakajavoji, gimnazistė Kaz. Varkalaitė ir vežėjas, kelių į Paprlį. Jau bevažiuojant per miestą suvargę kareiviai prašydami pavežti ėmė sėsti į koras ant ... daiktų-pakų. Visas kelias pilnutėlis suvargusių kareivių, dagi pėščių su visokiais žmonių. Važiavome vėžio žingsniais, vienur aplink mūsų pakinkų sulipo 4–5 kareiviai, o antra pilnas kelias einančių kareivių; vietomis dagi visai sugulę ant kelio kareiviai kokį pusvalandį ilsėjosi, taip kad turėjome tą laiką kelai jiejie kilo stovėti. Tokiu tai būdu 8 varstus ligi Eigirdžių miestelio važiavome 4 valandas. Sustoję Eigirdžiuose nutarėm kitais keliais važiuoti - bėgti (kareiviai traukėsi per Triškius Paprlio stotį). Bildesys ... paskatino mus apleisti Eigirdžius, pasitraukėm į Nevardarėnus (8 varstai) pas kleboną Balčiūną. Čia tuoj atsikėliau val. 7 ryto. Drauge su mum važiavo Plungėsiškių vežimas, t.y. Plungės kleb. Šiuiat'as, kun. Pukys ir dar 3 asmenys (viso 6 vienam kore). Po arbatos sugulėm bet staiga buvome pažadinti, nes keletas kazokų užėjo. Nuo jų pat sužinojom kad rusai tik ką užėmę Telšius greitu tempu eina pirmyn kilome ir traukėmės nestoję niekur per Pavėnus, Mitkaičius į Vrkšinius (23 varstai). Kelyje ... iki p

Viekšnių sutikdavom daugybę išblaškinsiai einan-
čių kareivių, taippat užvyjome ir laimingai pralenka-
me valandėlę bešlaunčių artilerijos, sudarant vežimų
tarškuliais (vyanuaur). patraukomis, nedidelių sanita-
rų ligonbučių, dalimi. Pribuvę į Viekšnius pas dziako-
ną Jarulaitį apie 2 v. ir užkandę pas jį, pietų guliame
pasilsėti. Po geros valandos sužadino patardami
trauktis, nes aplenktoji artilerija Viekšniuose tik
valandėlę pasilsėjus trauksis geležkelio link.
Prieš išvažiuosiant pribuvo pabėgęs, kuomet vokiečiai
ėjo į Telšius, ukis įvairių „Vilijos" sandelio vedėjas
p. Špokas, nuo kurio 3-4^a" varstį kelyje į Eigirdžius
vokiečių žvalgai atėmė 1800 rubl. betgi pačiam nie-
ko nedarė. Kadangi artilerija su kazokais išvažia-
vo pirm mūsų todėl turėjome paskui juos važinoti
gerą valandą žingsniais. Kuomet artilerija su ka-
reiviais prieš pat geležkelio liniją sustojo pasilsėti,
mes juosius aplenkėme ir leidomės į Akmenės mies-
telį (22 varstai) į kurį jau gerai temstant įvažia-
vom. Apie vidurnaktį pribuvę aplenktieji nelygai
čia stovėjo bet leidosi Žagarės link. Čia sugulėm
pasilsėti ir nusnudom iki aušros. Išvažiavo Pluugiskiai
17. Pėtnyčia. Vėsi, dvėžiai vėjuota, mažai saulita diena.
Atsikėlęs ir. Mišias ir užkandę laukiniejomi žinių.
Vakar per telefoną girdėjo iš Kuršėnų vokiečių inžinieris
kad uždegę Kuršėnus eisią (vokiečiai) toliau. Čia besant
atvažiavo ryto koks tai senas klebonas. Apie 9 val. iš Ak-
menės leidomės į Vegerių miestelį (18 varstų), apsistojome
pas kleb. Sargą, nors apdriskęs ir apsileidęs vienok pri-
ėmė maloniai. Po valandos atbėgo vėl Akmeniškiai
ir Pluugiskiai, jisai mat prieš išvažiuosiant gerint

Akmenėje arbatą užėjo mentelių vokiečiai. Čionai sustoję ant greitosios ir išgerę po stiklą arbatos tuojau traukėmės toliau, mes su Plungiškiais į Rygos geležkelio stotį Auc, o kiti Žagarės link. Bevažiuojant iš Vegirių į Auca (8 varstai) užvijo-me nemažai į stotį ar kur kitur einančių kareivių. Ketvirta valanda pribuvę stotin norėjome vieną kuri duoti į bagažą, bet po valandos apskelbė ne-priimsią. Nešėjui gerą trirublę žadėjau, kad tik tą kašę įdėtų traukinin – nesidavė; dagi ir bilie-tus II klesos į Rygą gavome, kaip norėjome į Armiską nedavė. Nešėjui 4 rubl. daviau. Mums čionai bestovint praėjo 4 traukiniai su pabėgusiais kareiviais ir traukiniais. Atvažiavę iš grapo Zubo-vo dvaro žmonės (8 varstai) pasakojo bus dvarau jau ėję vokiečių žvalgai. Stad Vagonai, platformos, pagaliaus paravozas apkibę žmonėmis. Prieš mus einęs traukinys vežęs iš stočių mirkus telegra-fų apparatus ir semaforus, matyt viros tur bet iš Mežeikių stotis užimtas vokiečiais. Iš Auco išvažiavo-me 6½ val., Rygoje pribuvome po vidunakčio burnu. Daugybė važiavo be bilietų ir niekas jų neieškalo. Nuo stoties visi į viešbutį „Imperial" nuvažia-vom. Čia pagerę arbatos apie 3 nantiles valan. gulėm.

18 Subata iš Rygos į Iluktą. Nesiliauta lyta apsiniaukusi diena, į vakarą lijo. Atsikėlęs 8 val. ėjau stotin ir išė-męs bagažą nuvežiau pas dėdiną, pas kurią užsa-kiau mums 4 pietus. Apie 12 v. važiavau stotin ir su-žinojęs traukinių ėjimo laiką grįžau viešbutin. Kiek pasivaikščioję po miestą važiavome visi 4 pas mano dėdinią pietauti. Papietavę ir išsirinkę reikalingiau

sius dasetus, (kitus pas dėdiną palikome) tik su sakvoja. Žaig važiavome stotin, sustoję aprūpinom kijome viešbutį „Imperial" (dviem lovom kambarys 5 r. 50 k., vienu 3 rb). Dar prieš pietus mušiau telegramą Ilukstan (89 k) kad prisiųstų Zixsnos stotin arklius. Savo pakajavėją palikome Rygoje pas p. Ščeminienę ant taryties. Į stotį su didžiausiu vargu privažiavome, daugybė mat iš provincijos pabėgėlių pribuvę su vežimais. Ačiū lietuviui nešėjui, kurs pataręs paimti perrono bilietus, įsodino pirmos klesos vagonan mane, kun. Semenavičių ir mano gimnazistę Varnalaitę. Bėgant atsileidi mano skietis iš sutinimo, todel sulaužę metem į kertę perrono. Po pusvalandžio atnešė II klesos bilietus, nešėjui daviau 3 rubl., bilietas arti 4 rub. Zixsnos stotin prekiavo. Visi trys turėjome atskirą pirmos klesos kupe. Užsakę pas „baronobozeajtui" kunigok išvažiavę iš Kreicburgo gerai užkandome, užkandą mat iš Rygos buvome pasiėmę. Zixsnos stotin pribuvome apie 1 v. nakties, arklių do nebuvo, todel snaudulėjome susėdę, aš gi ant sofos miegojau.
19. Nedėlia Ilukstoje. Iš ryto lyno, dieną gražiau o po pietų su perkūnu ir didžia audra smagiai lijo. Gerai prašvitus sulaukiu Zixsnos stotyje trijetą Ilukstos Dziakono arklių. Apie 6 v. ryto buvome jau vietoje, važiuojant po truputį lynojo. Atvažiavę klebonijon tuoj atsigulėm, sulaukus 11 v. ir mišias laikem. Po pietų preferansą aš, kun. Ignatavyčius ir kun. Semenavyčius (– 613 k). Po vakarienės su pagrįžusiu iš atlaidų kun. Dziakonu iki 11 val. šnekučiavome.
20 Paldienikas. Graži saulėta diena. Po pietų preferansą (+ 180 k). Gulian po 12 val. Buvo atvažiavęs dziakonas Maciejevskis.

21. Utarninkas. Graži saulėta diena. Kėliau 9 val. Po pietų nugojau, Dziakonas išvažiavo į Kalkuną stotį iš ten tevyškėn. Vakare properavome (-143k). Gulau ½ 12 val. Arbatą nesnė.

22. Sereda. Graži, saulėta diena bet neoras šilta. Prikeli ½ 7 val, apie 8 v. laukiau gredotų mišią. Po pietų properavome (-357k), Vakariop pagrįžo dziakonas, po vakarienės buvo išvažiavęs Subato kleb. kun. Rymerkis. Po vakarienės su kun Semenavyčiu gerą valandą po lauką ir miesto vaikštinėjome. Gulian 11 val.

23. Ketvergas. Graži, saulėta nešalta diena. Su dziakonas su kapelionu kun. Lūde išvažiavo į šv. Jurgio atlaidus. Po pietų val. 10 laukiau tęsp vadnamą sniegą, karališka mat diena. Po pietų properavome (-23k). Prieš vakarienę su kun Semenavyčiu gerokai vaikštinėjome po sodą, o po vakarienės ne miesto buvome nuėję iki pat dvaro Šliosbergo. Gulian 11 v.

24. Pėtnyčia. Graži, saulėta diena. Prieš piet ant fortepiano truputį skambinau. Po pietų properavome (+117k), paskui ėjome pietyną. Po vakarienės su kun. Semenavyčiu ir miesto vaikštinėjome. Gulian po 10 val.

25 Subata šv. Morkaus diena. Graži šilta (+14°) saulėta diena. Po procesijos gredojau Mišią po kurios buvo suplikacija. Per pietus atvažiavo (rodos Dvetos) kleb. kun. Lieparskis. Prieš ir po arbatos properavome (+440k). Gulian ½ 2 val.

26 Nedėlia. Vim, po pietų apsiniaukė, vakariop lijo. Laukiau sutemų. Iš šv Jurgio atlaidai, Pirvon

6 kunigai. Po pietų prosperavome (+138 k).
Vakariop pagrįžo ketverge išvažiavęs tėvyškėn kun. Džiakonas. Gulian apie 11 val.
27. Paldieniskas – pirma Kryžiaus diena.
Procesija į kapus ir tenai mišios. Visi apsiniaukusi diena (+4°). Po pietų prosperavome (+25 k).
Po arbatos su kun. Semenavyčiu buvome išėję net už miesto. Po vakarienės buvo pradarę negerą po kortinį, netrukus lyg nieko pamėjo, taspats tikrai ir su kun. Semenavyčiu ir gymnaziste K. Varkalyte, kiaušiniuoni maž su lasiniais niekiais duota per vakarienę matomai paveikslė. Gulian apie 11 val.
Šios dienos telegramose aiškiai pranešama kad 25 diena vokrečiai po mažo mūšio paėmę Liepojos miestą.
28 Utarnikas II Kryžiaus diena. Graži, šilta, saulita diena. Apie val. 10 po procesijos giedojau mišią ir suplikaciją. Po pietų prosperavome (+528 k) Prieš vakarienę ir po – vaikščiojau.
Gulian po ½ 11 val.
29 Seredą III Kryžiaus diena. Graži šilta diena.
Prieš ir po pietų prosperavome (+9 k). Po vakarienės aš kun. Ignatavyčei ir k. Semenavyčium už miesto vaikštinėjome. Vakariop kun. Džiakonas Bebrovi į atlaidus išvažiavo.
Šendien buvo išlipyti pad apsnelbimai, liepiantį visiems Kuršo žydams išsigabenti Poltavos, Černigovo ~~bei~~ Mogilevo gubernijosna. Didžiai susirūpinę žydai renkasi kelionėn, iki sekančio maž utarninko turi visai išvažinoti. Gulian apie 12 v.
30 Ketvergas Ascensio Dni. Graži tikrai vasarosdiena, šilta. Laikian sueina. Žydams leista nebesigabenti. Prosperavome (–109 k)

Gegužis menuo. (Majus).

1. Pētnyčia. Šaulėta šiulta (+15° paresy(i)) dėna. Po pietų neprofesnojant išėjo nemsipratimą, todėl pertraukę lošimą apsiskaitėm (−158 k). Val. 7 vakare buvau ant gegužinių pamaldų po kurių aš, Dziakonas ir kun. Seminaryčių ėjome toly miškan vaikščioti, grįžome prieš 10 val. Gulian po 11 val.
2. Šubata. Iš ryto lijo, dėnu didelis vėjas kartais lijo (viso +9°). Iki vakarienės skaičiau ir ant fortepijono skambinti mokinaus, kiek pasivaikščiojus po vakarienės proferavome (+748 k). Gulian 11 val.
3. Nedėlia. Didžiai vėjuota dėna, kartais lijo net su sniegais. Po pietų tarp savęs o atvažiavus Lixnos klebonui su Dziakonu Maczjausku, proferavome (+224 k). Valanda 11 buvo vakarienė, Gulian po 1 valandai.
4. Paldienikas. Vėl vėjuota didžiai dėna. Keliaus po 9 val. Po pietų proferavome (+63 k). Vakarop pas kun. Lindę geram naminio vyno ir alaus, pas jį mat buvo pabėgusios gimnazistės ir dar keletas mergaitės (viso labo 6). Išsiskirstėm po 11 valandos. Vakare oras šiltėlo.
5. Utarnikas. Graži saulėta šiulta dėna. Po pietų ilgą laiką skaičiau sode. Buvo atvažiavęs Dvetos klebonas Zieparskij. Vakarop su kun. Seminaryčių miške toly vaikštinėjome, pagrįžęs proferavome (+344 k). Gulian 12 val.

6. Sereda. Kiek vėjuota, saulėta diena (+12°). Apie val. 10 laikiau, taip vadinamą sumą, šiandien mat karališka šventė. Prieš piet išsiploviau galvą. Po pietų gerą valandą miegojau o paskui sode skaičiau. Vakare su kun. Dzirakonu pomišką vaikščiojome iki 9 val. Gulėiau po 11 val.

7. Ketvergas. Graži, kiek vėjuota diena. Iš ryto kun. Semenavyčius su kun. Dzirakonu Dvinskan išvažiavo. Laike vakarienės Dzirakonas pagrįžo. Iki pietų sode ant saulės skaičiau. Po pietų nevisai gerai jaučiaus.

8 Petnyčia. Graži kiek vėjuota šilta diena. Kėliaus 5½ val. Atlaikęs Mišią ir pagėręs arbatą kun. Dzirakono arkliais važiavome su K. Varkalytę Liksnon į gatlavį (5 varstai). Mums bevažinojant į krantą upės, garlaivis iš priešingo Dauguvos pakraščio išėjo estų. Pasergėję prieš save ant kranto žmones su valtimi, skubinai nuvažiavom prie jų ir sėdę valtin leidomes upėn prieš garlaivį. Garlaivis pasuke musų pusėn ir įsidome jan. Taip 7½ val. pradėjom kelionę vandeniu per Poguliankę į Dvinską, kame apie 10 val. ir buvome. Tiro Dvinsku prieš tiltą sustojo garlaivis ir įsėdę du kareivių pavirsintiniai apžiurėjo-iškratė visus pasažirus, tokia pat operacija atsitiko ir grįžtant. Nuvažiavę Dvinskan, kitu garlaiviu persikėlę Grivon pesti ėjome klebonijon. Po valandėlės persikėlę garlaiviu per Dauguvą ėjome Dvinskan, kame bevaikščiodami (aš, kun. Semenavyčius ir K. Varkalytė) po krautuvės nuosines K. Varkalytei kun. Vincentas Sem. pirko paltą,

vasarinį (13rb), skrybelę (750k), mietį (450k) ir dar kokį mažmožį. Kun. Semenavyčius ėjo pas dantistą o mudu apie 2val. grįžome. Po pietų atsilankę pas kapelioną kun Baltrūną ir žuliauskį kun Semetavyčiaus po 4 val. lesdomės į garlaivį, kurio val. 5 išvažiavom Lixnuon (II kl. 30k). Lixnuoj radome prisiųstus dvarakomo arklius kuriais val. 8 pargrįžome Ilukstan. Kadangi besibastydamas po Dvinską buvau gerai pavargęs, todėl po vakarienės ilgai netrukęs guliau (prieš 10val)

9. Subata. Kiek vėjuota šilta diena. Keliaus 8½ v. Iš pietų sode skaitinėjau-vaikščiojau. Po pietų 4-ie preferavome (−92k). Vakare tiek pat po sodą ilgokai vaikštinėjome. Guliau 12val.

10. Nedelia – Sekminės. Graži diena. Laikiau Mišparus. Po pietų preferavome 4-ie (+99k). Po vakarienės ilgai po sodą vaikštinėjau. Jau sutemus gavau nuo Brolio telegramą – jis mobilizuotas pasiųstas karan – Liūdna naujiena! Nutaręs važiuoti atsisveikinti, ruošiuos kelionei, guliau 12val.

11. Paldienis kas – Kelionėje. Kėlęs ¼ 4 val. su kun. Butėnu lesdomės Elovkos stotin. Po 7 val. išvažiavome II klesa (330k), Panevėžyje buvau prieš 10val. Nuvažiavęs senojon bažnyčion skaičiau votivą ir suplikaciją giedojau. Po pietų priešvakaryje pėsčias atsilankiau pas dėdę Skaraziją Senamiestyje. Panevėžio miestas išgabenus žydus liko tykus ir švaresnis. Saulei sėdžiant girdėjo

patrankų balsas. Nakvojau klebonijoj pas Džiakoną kun. Stakauskį. Guliau apie 12 val.
12. Utarninkas. ~~Grąž~~ Anykščiuose. Graži šilta diena. Kėlęs prieš 5 val. ir atlaikęs šv. Mišias pėsčias ėjau siaurojo geležkelio stotin. Val. 7 II klesą (213 k) iš Panevėžio Anykščiuosna važiavau kaire po 10 val. ir buvau. Nuo stoties pėsčias užėjau miestely pas kun. Prelatą o po valandos su tatule pėsti nuėjome į Elmiškius (3 varstai). Po pietų gerą valandą miegojau. Guliau po 12 val.
13 Sereda. Šilta graži diena. Boleslovas nuvežęs motiną bažnyčion, pats važiavo į Pakarklis paimti savo žiūronus. Iš klebonijos nuėjau pas Prelatą o iš čia, aš, brolienė ir paminklų Baranauskas trese grįžome į Elmiškius. Prievakary nuvažiavo su raštininku Ziemiškių rašt. partarasių kokiam tai valdininkui butą nori pas mus vasarai nusamdyti. Su jais po užkandos ir Boleslovas drauge išvažiavo į Bikuniųs sodžių. Motyka veik visą dieną išgulėjo lovoje. Vakare vėl gerai nakti girdėjosi didžių patrankų balsas. Guliau 12 val.
14. Ketvergas. Vėjuota apniukusi diena. Bažnyčion važiavau vienas. Anykščiuose sužinojau kad rytoj Boleslovui reikia prisistatyti mobilizuotų pulkan Ukmergėje. Su skausmu širdies pagrįžęs turėjau pranešti tą liūdną naujienelę. Per 3-4 valandų susirengė. Nors nenorėjo bet valgėme pietus po kurių nutilo skaudžiausia atsisveikinimo valanda. Ašaras perpuolęs dutkelius. Broliukas sukalbėjo prieš mus poterius

išbučiavo ją ir žentę, nubučiavo savuosius
ir ėjo prie vežimo vežančio Kareiviškų jo
skrynelę. Aš su Boleslavu iki kairiųjo ėjome
pėsti be žado - čia ir atsisveikinom nepasakę
kits kitam nei žodelio, žiuronu iš Šiudeleskausko.
Netrukęs grįžau namo, namiškius radau
šiek tiek nusiraminusius. Nors buvo vėjas
vietoj kanonada aiškiai iš tos dreitę gir-
dėjosi, vakare pradėjo lieti šiaurį ir ge-
rai palijo.
15. Petnyčia. Vėju, apsiniukę, vėjuota, į vakarą
prasiblaivė ir saulė pasirodė. Bažnyčion
važinėjau vienas - lynojo kartais. Po pietų pės-
čias ėjau pas pralotą į Anykščius, iš čia bėg-
damas per Ažupiečius ~~gatvės~~ gatvėj pagavau
bėgančią pabalnotą gerą kumelę, kurią iš La-
gedžių ir nusivedžiau, prie stoties mažas pa-
sakė kad iš to krašto atbėgusi. Lagedžiuose
pas Laskauskų gerą valandą pasėdėjęs,
geležinkelio tiltu perėjau į Elmininkus.
Gulėjau po 12 val. Motyna per dieną gulėjo.
16. Subata - Subačiuj. Saulėta, šiek tiek vėjuota
diena. Iš ryto val. 5 sesuo Emilda nuvežė
manę bažnyčion. Atlaikęs šv. Mišias ir pas kle-
boną pagėręs arbatos ėjau pėsčias Anykščių sto-
tin, netrukęs ir klebonas atvažiavo. Bilietus II kl.
ėmėm iki Surdėgio stoties (101 k), bet čia neradę
Subačiaus klebono arklių važiavom traukiniu
Raguvon, kame radom pririštus arklius. Apart
mudviejų važinoti dar du pabėgusiu nuo karo
kunigu (Kunčis - Tauragės ir Jasas - Erzvilkas) ėjo pėsti

Šubačiuj, nebuvo mažų arklių (7 varstai). Šuba-
čiuj atvažiavom apie 11 val. Paprietų buvome
spavedoti; po pietų „Ecce sacerdos" mūsų ne-
girdome giedoti; 6 mažų valandų turėjo vysku-
pas atvažiuoti. Kur veliau paskirto bažnyčio
varpams gaudžiant atvažiavo vyskupas, pas-
tikrom su procesija. Įėjęs bažnyčion iš sakyk-
los vyskupas pasakė pamokslą – apie Trejybę ir
dirmavonės sakramentą, po pamokslo tuoj
pradėjo dirmavoti, kartu veik prasidėjo ir
Mišparai su procesija. Dirmavojo iki sutem-
mos. Vakarienė buvo apie 10 val. Gulėme 12 v.

17 Nedėlia Šubačiuje – Vyskupo vizitacija. Kur
vėjuota, nešalta diena. Val. 8 coram SS. laikiau
Jutrinę – praesente Epo, po to skaičiau Mišią. Po arba-
tos truputį spavedojau. Sumą laike Jo Ekscelencija
laike kurios vieną įventino į kunigus, po sumos
Vyskupas sakė iš Sakyklos pamokslą. Pietus (3 val.)
valgė arti 50 ypatų. Prieš sumą, prieš pietus ir po
pietų vyskupas dirmavojo ir užbaigė. Arbata 7 val.
Po arbatos Vyskupą į Šubačiaus stotį lydėjo – kun.
Rektorius pralotas Maculevičius, kun. Inspektorius
Paltarokas, Šubačiaus klebonas Kozlauskis, aš ir
kun. Jasas, ūtor iki stoties važiavome bet ir traukinį.
Nusėdus saulei išvažiavom iš Šubačiaus, pir-
moje stotyje t. y. Slavrimiškyje atsisveikinęs su
Vyskupu išlipau ir pėsčias ėjau Račiupėnų sodžium
(apie 1 varstą) pas giminę Gabrėnę. Gerai po 12 val.
guliau. Nuo vakar dienos nesavo kaslyje pančiaus
ypač po pietų kuomet kiaušiniukų paragavau,
– viduriai sopėjo ir nevirškino, galva sopėjo.

18 Paldienis kas – Račiupėnuose. Kur vėjuota apsiniaukusi diena.

Atsikelęs prieš 9 val. tuoj ėjau čia pat Kuprių
Kūn. į bažnyčią, apie 12 val. pagrįžau po arbatos
Per dieną tai šnekučiavome tai ant gitaros skam-
binau. Iš ryto daviau Ilukštoin telegramą, kad
šianakt Elovkos stotin pristatytų man arklius.
Jau betemstant beeinant mums į stotį dar per
kluoną pamatėjome traukinį atsitolinantį
jau no stoties traukinį – todėl nebenegrįžome
ir bėgti stotin – mat gerokai sušvilome.
Gulėm apie 1 val. ir ne gražu galėjau užmigti,
vieną geras dvi valandi dienų miegojau
o antrą nestraukuantį viduriuose, blogai jaučiaus
ir mažai ką valgyti galėjau
19 Utarnikas Račiupėnuose. Šiandien vėjuota vėsi
diena. Jaučiaus daug sveikesniu tik po pietų
truputį pablogėjo. Bažnyčion pėsčias vaikščiojau
Su p. Gabrėnaičiu 9. nuėjo po 8 val. Slavinskio
stotin gerą do valandą laukėme kolai apie
10 val. atėjo traukinys. Elovkos stotin atvažia-
vau po 12 val. nakties (II kl. 102 k). Arklių prie
stoties neradau jokių. Valkiojaus po stotį ir 2-3 val
ant suolo prisnūdau. Ryto
20. Sereda Ilukštoje. Iš nakties lig šalnelė – šalta
diena saulėta. Ryto po 6 val. atvažiavo stotin
iš Tyzenhauzo dvaro kun. Šalčius ir Užventos
pabėgęs nlebonas Kirlis. Tais arkliais ir važia-
vau grapo dvaran Tyzenhauzan, kame val. 8
atlaikiau koplyčioj Mišią o paskui užprašy-
tas ėjau po dvaro užvaizdą poną Mošinskį
ant arbatos – geriau porą kavos puodelių.
P. Mošinskis malonėjo duoti arklį kurio ir likau
nuvežtas Ilukštoin apie 11 val. (12 varstų).

Čia po pietų 3-4 valandas miegojau. Po vakarienės gerokai pasivaikščiojome sode. Gulian apie 1 val.
21. Ketvergas. Diena Kuno švent[ė] atlaidai. Laikian corum SS. šmičią. Po pietų ilgą laiką skaičian sode, po vakarienės gi ten pat netoliese vaikščiojau. Gulian apie 1 val. Jaučiaus negeriausiai.
22. Petnyčia. Graži šilta diena (+14°). Po pietų skaičian sode ir gerą valandą miegojau. Prieš Mišparus ir gegužinės pamaldas buvome pirtyje. Po vakarienės ilgą laiką sode vaikščiojome. Gulian 11 val.
23. Subata. Graži šilta diena. Šianakt atvažiavo Dominikonų Gvardijonas tėvas (Bžauskas). Vakare atvažiavo į rydienos iškilmę du kunigai. Arbata buvo 6 val. o vakarienė po 9 val. Po arbatos buvo gegužinės pamaldos laike kurių spaviedojome. Po vakarienės trise (aš, kun Pieškauskis ir Ignatavyčė) preferansą lošėme (+440k). Gulian ½2 val.
24. Nedelia. Apsiniaukusi kartais lynojo, o apie 6 val gerai palijo. Šmičią ir procesiją laike gvardijonas kadangi buvo pradėjus lynoti procesija su stacijomis atsiliko trumpa, viena stacija ant šventoriaus, antra prieš šventoriu o dvi bažnyčioje. Per votivą ir per gegužinės pamaldas spaviedojau-užbaigiau. Po pietų trise preferansą lošėme (+2rb). Gulian pol 12 val.
25 Panedėlis[?]. Vėjuota vėsi diena, vakare kiek nutilo (+9°). Pusiau dešimtos laikiau mišią po kurios giedota „Te Deum", karališka mat šventė. Iki pietų ant fortepijono kiek skambinau. Po pietų porą valandų prisnūdau, paskui sode skaičiau o ant gegužinių pamaldų ėjom bažnyčion. Po vakarienės su Dziekonu iki 10 val. po sodą vaikščiojome. Gulian 12 v.

26 Utarninkas. Vejuota nešalta dieña (+16°). Iki pietų kiek skambinau ir sode vaikščiojau ir gulinėjau besmantydamas. Į pietus pradėjo kinti gerklė, gulėjimas ant žemės pasekmė matyt. Po vakarienės po sodą ilgokai vaikščiojome. Prieš gulsiant skipidaru su vaselinu ištepiau kaklą ir krūtinę, guliau 12 val.

27. Sereda. Šilta graži dieña. Po pietų kiek buvau prižiūrėjęs. Prieš gegužinės pamaldas atvažiavo kun. Štulginskių laike tas pamaldas. Kun. g. Šleževičius su K. Ignatavyčium išvažiavo į atlaidus pas kun. Stabšinskį. Guliau apie 12 v.

28 Ketvergas Dievo Kūno Oktava. Graži šilta dieña. Kėlęs ½7 laikiau primariją. Po arbatos važiavau pas ligonį (7 varstai). Pagrįžęs gerą valandą spaviedojau ir mokiau giedot. Po pietų gerą valandą snaudulinėjau. Vel. 7 aš, kun. Dziakonas ir kun. Štulginskis važiavome Dvetoñ į atlaidus rytoj (12 varstų) Gulėme 12 val.

29. Petrinyčia Dvetoje. Kiek vėjuota tvanki (+20°) dieña. Laikiau jutrynią ir lenkišką pamokslą sakiau (apie Jezaus širdį pagal Vadovo). Grįžome po 6 val. Netrukus užėjo debesys, audra ir smagiai palijo. Guliau 12 val.

30. Subata. Šilta saulėta dieña. Kun. Dziakonas Varnavičiuosna išvažiavo, ten mat utarninke vizitus vyskupas. Per gegužinės pamaldas kiek spaviedojau. Vakarop bevažinėdamas kun. Čaninas tenyšken buvo užvažiavęs. Guliau 11½ val.

31. Nedėlia. Apsiniaukusi, kiek vėjuota dieña, vakare ir naktį keletą kartų lijo. Skaičiau votivą ir lietuvišką prieš sumą sakiau pamokslą. Spaviedojau 4 valandas ir antrą mokiau. Bespaviedojant įrdžiai sušargau. Buvo kun. Maciejovski.

Birželis mėnuo. [Junius].

1. Paldievuskas. Nešilta, apsimkusi diena. Perdien keletą kartų lijo. Ryto val. 6 kun. Semenavyčius išvažiavo į garlaivio prieplauką Liksūon, o iš ten garlaiviu Druskon - Grivon. Gulian 12 v.
2. Utarnikas. Apsimkusi, vėsi diena. Keletą kartų geronai palijo. Po pietų atvažiavo kun. Camauas ir kun. Stulginskis - prof. eravosiu 4-te (+136 x); užbaigėm vakare 10 val. Paskui iki 11 val. vaikštinėjau sode, gulian prieš 12 val.
3. Pereda. Keliaus prieš 7 val. Nuo ryto labai gražu, dienų kartais apsiniauna (+12°) Per dieną tai po sodą vaikštinėjau, tai skaitinėjau, tai ant fortepijono skambinau. Gulian po 11 val.
4. Ketvergas. Apsimkusi diena (+18°), vakariop ilgą, laiką lynojo. Gulian po 11 val.
5. Pėtnyčia. Keliaus 7 val. Iš ryto gražu saulėta, paskui apsimkusi, po pietų lynojo, vakare vėsu. Po pietų o 3-čio po arbatos 4-tą proferavoju (-87 x). Užbaigęs proferuoti, po sodą vaikščiojau iki 12 val. vaikštinėjau nes nuo pietų nerviškai sopėjo galva.
6. Subata. Keliaus po 7 val. Iš ryto gražu o paskui vėjuota ir apsimkusi. Vakariop Mišparus laikiau. Gulian 12.
7. Nedėlia. Kartais apsimkusi diena (+15°). Keliaus prieš 9. Dvi veik valandas spaviedojau o paskui laikiau Sumą. Ant pietų buvo 3 klierikai. Apie val. 5 konduktavom į kapus. Gerai pasivaikščiojęs po sodą gulian prieš 12 val.
8. Paldievuskas. Graži šilta diena _ Grivoje. Keliaus 5 val. skaičiau Mišias ir nikaudęs kun. važiavom su Kaz. Varkalatu

~~Į~~ Liksnon į garlaivį (5 varstai). Prieš geležinkelio tiltą Dvinske garlaivin įsėdo du kareiviu, kurie visus pasažirus suvarė kajutėsna laike jo[s] ...os tolai kol garlaivis pervažiavo po tiltu, paskui kareiviai išsėdo. Dvinske buvome prieš 10 val. Tuoj persisėdę kiton garlaivin per upę pėsti ėjome Grivos bažnyčion, kame Vyskupas Revizitoduodamas diecezijoj dirmavojo. Spaviedojau per du atvejį daugiau 2ių valandų. Apie val. 7 Vyskupas išvažiavo į artimiausią parapiją. Vakare prep... (+15k) ir 9ą valą (+1r6). Gulėme prieš 2ą valandą.

9. Utarninkas. Graži šilta diena. Keliaus 8 val. Po arbatos su kun. Seminarijėm ir pabegėle gimnazistų Varkalių buvome Dvinske. Aš su kun... tarp kitko pirkome trintapus rubus (mokėjome po 24 rb už garnitūrą). Pagrįžę apie 2ą valandą valgėm pietus. Val. 5 vakare ėjome į garlaivį, kurio, jiems pasibrekant, aš val. 6 išvažiavom iš Dvinsko Liksnon – kame ir buvau apie 8 v. vakare. Galva kiek skaudėjo. Gulau po 12 v. Nuo garlaivio arkliais Ilukštoni.

10. Sereda. Karšta diena. Keliaus 7 v. Prieš vakarienę plaukus kirpau ir galvą ploviau. Po vakarienės su kun. Linde sode vaikštinėjau. Gerai pavalgęs kun. Skalginskis po pietų išvažiavo savo parapijon į Liven-Beržen. Gulau 11 v.

11. Ketvirgas. Karšta diena. Vaikštinėjau ir ant. fortepijono skambinau. Nors visiems linksma, nes džiaugiaus nei kun. Seminarijėms nėra kitų dirbti praslinno. Gulau apie 12 v.

12. Petnyčia. Šilta vėjuota diena. Po pietų buvojau sode poterius kalbėjau. Po vakarienės aš

kun. Pastorius, Linde ir do klierikas ėjome varnsčioti Dauguvos linkon. Už 3-4 varstų sutikome beparvažiuojančius nuo garlaivio kun. Dziakoną, kun. Semenavyčiu ir Varnalytį, visi iš Grivos grįžta. Jau sumtant gavau iš tėvyškės depešą, kad parmtas karan ir paskirtas Aukmergėn moximtį Brolį norį pasimatyti. Ilgai netrukes ir susikraunęs daiktus po 1 val. gulian - ilgai neužmigau.

13. Subata - kelionėje. Kelęs po 4 val. dziakono arkliais važiavau Elovkos stotin (12 varstų). Stotin aut laiko nepribuvau, bet kadangi traukinis dar daugiau suvėlino tai do laukti į valandą prisėjo. Iki Subačiaus traukiniu (II kl. 2 67 k) o nuo stoties nusisamdęs žmogų iki Troškunų mestelio važiavau tarataiku (3 rubl. už 20 varstų). Subačiaus mestely gerą valandą sugaišau, mėsą mat gredojau ir arbatą geriau. Į Troškunus pribuvau per mišparus (atlaidai šv. Antano). Valgiau pietus viršaus 24 dvasiškių - buvo Seminarijos Rektorius, inspektorius prefektas ir gudų kalbos H. U. Aaponob. Į pavakarį su Anykščių vikaru Kun. Ruškiu parvažiavom Anykščių klebono arkliais į Anykščius. Tie patis arkliai parveži manę tėvyškėn į Elmininkus. Tvankus oras, dulkių debesis, 6 mylių kelionė gerokai suvarginęo manę. Gulian po 12 val.

14. Nedėlia ir Sulta tvankiu drėna. Kelęs 7 val. per Anykščius su broliu važiavau Kovarskan (21 v.) Prašytas Kun. Dziakono laiškiau coram SS. Mišių

Po pietų tuo pačiu arkliu į Ukmergę (į 20 varstų)
Apsistojęs klebonijoje tuoj su kokiu tai klieriku jo
arkliu važiavome galan miesto į kazarmes ka-
me su savo kareiviu broliu valandėlę pasi-
kalbėjau. Pagrįžęs ~~atl~~ klebonijon ir pagėręs
arbatą po 12 val. guliau.
15. Paldienikas į Kovarską. Trauki apsiniauku-
si diena. Nuo vidudienio veik iki vakaro
po trupučiį lietutis krapijo. Atskaitęs mišias ir
pagėręs arbatos ėjau kazarmėsna, iš kurių su
paliuosuotu, dviem valandom, broliu atkakau
klebonijos darželin, kame tą laiką ir praūturojo-
me. Tame laike atėjo žinios, kad ateinantį prie-
šams-vokiečiams žmonės pjauti rugius vasa-
roję, turtą naikinti ir deginti. Iš valsčių dau-
gumą žmonių išvarė su arkliais į 'Kauną' dirb-
tų apkasų. Žmonės didžiai nusiminė. Po
pietų lietuliui krapijant apleidžiau Ukmergę
ir Kovarskan vykau (20 varstų). Arklį namo
paleidęs pas dziakoną apsinakvojau.
16 Utarnikas. Keliaus 7 val. Trauki karšta die-
na. Po arbatos apie 9 val. Dziakono arkliais
val. 12 nuvažiavau Ukmergėn ir viešbuty-
je apsistojau. Su reikalu buvau pas miesto galvą
p. Kontortą. Pavakary iš viešbučio pervažiavau
pas kleboną kame ir apsinakvojau.
17 Sereda. Keliaus prieš 8 val. Po mišių tuoj ėjau
pas gydytoją Labnė, pagrįžęs geriau arbatą o apie
12 val. išvažiavau Kovarskan. Susitemoj iš Ka-
čionai išvažiavęs, į Želmeniškius pribuvau prieš
12 nakties. Karšta diena (pavėnį 25°).

18 Ketvergas. Karšta tvanki diena, po pietų apsiniukė, griaudėjo o vakare palyvijo. Į Anykščius važinėjau su Grasiuti, buvau pas finlietą. Po pietų mašinu pradėjom dobilus piauti.
19. Pėtnyčia. Šiulta karšta tvanki diena. Į vidudienį griaudėjo. Bažnyčion važinėjau vienas. Anykščiuose upėje maudžiaus. Pagrįžęs radau nuo stoties atėjusį brolienį Bol. Karaliūną iš Aziatijos. Kelionę atliko per 2 savaitę, tarpais važiuodamas tarpais pėsčias eidamas. Po pietų iš kambario kletin apie 30 pudų sausų dobilų išnešėm. Vakariop žiūrėjau laukus. Gulėjau prieš 12 val.
20 Subata. Kartais apsiniukę, vėjuota. Iš ryto gerokai palijo. Bažnyčion važinėjau su Bronislovu, pagrįžę išbarėm nešti kletin dobilus (apie 60 pudų). Vakariop ėjova upėn maudytis. gulėjau 12 val.
21. Nedėlia. Neteip karšta, vėjuota diena. Iš nakties palita ir vidudienį lašėjo. Bažnyčion vaziavau su motyna; gerą valandą spaviedojos užbaigiau. Pagrįžęs vaikščiojau vakare išėjaus. Gulėjau 1 val
22. Paldieniukas. Šiulta kiek vėjuota diena. Bažnyčion su Bronislovu važinėjau. Pagrįžę iš ežero kario su mašinu dobilus grėbėm. Vakare tvorą darželio taisiau. Pavargęs prieš 12 val. gulėjau.
23. Utarnikas. Karšti diena. Bažnyčion su seseri važinėjau. Taisiau tilčiuką prie pakalnės butą. Vakariop gavau iš Hukitos depešą kad kun. Šeimenauskis svečiuosna pas mane neatvažiuosiąs nes gymnazisti serganti. Vakare buvom su Broniu maudytis.

gerai sutėmus iš Ukmergės nuvažiavo kiek pažįstamas žmogus vežėdamas nuo Boleslavo-kareivio laišką – apsirikavojo. Gulian 12 val.

24. Sereda. Kastro kiek vėjuota diena. Bažnyčion su Bronium važinėjau – larkiau sunką nes šv. Jono altoriui. Iš ryto ir vakarop šeimyna dirbo, vežiodami kitį bažnyčion ėjo kitį išėjos. Grįždamas iš Anykščių arklį pavertam. Pavakary buvau pas Valėnusą nuėjęs. Gulian apie 1 val. Apie vidudienį sesuo Graželda su Ceriausko arkliu Aukmergėn išvažiavo pas Boleslavą.

25 Ketvergas. Gražiai kiek vėjuota diena. Bažnyčion važinėjau vienas. Į pavakarį nors trupučiį linnojo vienon dobilus vežėm. Po 11 val. gulian.

26. Petnyčia. Vėjuota ne taip karšta diena. Anykščiuos buvau su Bronium. Po pietų lietus gerą rasą padarė. Vakare vaikščiojau.

27. Subata. Apsiniaukusi vėjuota diena. Iš ryto palydėj. Bažnyčion važinėjau vienas. Po pietų ir moterims dobilus vežėm. Vakarop dvi Steikūnaitė su Karosaitė buvo iš Abelių mokyklos buvo atėję, apie 12 val. grįžo pas kaimyną į tamsumą.

28. Nedėlia. Visi liūtinga diena. Pavakary praūbliavo. Apie 2 val. iš Anykščių su Petru savo arkliu važiavom Kovarskan o iš ten dzūkauto arkliais drauge su Kaminskiu Aukmergėn (išviso 42 varstai). Vakarop brolis Boleslovas – kareivis buvo klebonijon atėjęs. Gulom prieš 12 val. Iš kelionės galva sopėjo.

29. Paldrenikas. Aukmergėje šv. Petro ir Povylo atlaidai. Apsiniaukusi visi diena. Po pietų karštis šventiniai

paliko. Prieš pat pačius vėžiją buvau pas „valsčiaus viršininką" nuvažiavęs – neradau namie. Pietus valgėm apie 30 dvasiškių. Laikiau Jutrynės, apie 2 val. spaviednojau o val. 5 mišparus laikiau. Po val. 6 grįžom Kovarskan, o iš čia jau savo arkliu tėviškėn į Elmininkus, kame apie 12 val. nakties buvau (iš viso 42 varstų). Čionai radau besvečiuojančias jau dvi moterini ses-kunaiti.

30. Utarnikas. Kartais aprinkuoti kiek vėjuota diena. Bažnyčioj buvau vienas. Dreim trupu-tį paliko, nešilta. Prieš pat su viršum viš-mom 4 kozų ~~muitavau~~ dalbėjo.

Liepos mėnuo (Julius)

Sereda.

1. Bažnyčion važiavau vienas. Po mišios nebu-gęs arbatos gerti skubinau stotin, kur radau jau atvykusius tranzitu Kun. Seminarijos su gimnazistu Feliu K. Varkalyte. Kitus vežimu Brolislovas dar daugiau į stotį pasiveikė. Taip su svečiais grįžome namo. Tik namie vienas kumelys-piemenukas besirinkdamas sulaužė jaučią.
2. Ketvergas. Kiek vėjuota diena, iš nakties palyta. Bažnyčion su Seminarijos važinėjom. Prieš pat pietus atvažiavo Balninkų dvaro Steikūnas parsivežti savo seserį.

Po pietų aš ant linrejkos su Broniu, o kun. Semenavyčius su Kaze beliydedami Steikuūnų nuvykom net už Anykščių prie Puntuko akmenio (iš Anykščių 5 varstai). Grįžtant sutikom kun. Ruškį — parsivežiau pas save. Vakare kiek pajproferavęs savo vietą nuleidžiau Bronislovui broliui, pie proferavoeiu iki dienos (ant mano galvos pralošta t — 1330 k); aš buvau atsigulęs nes galvą labai skaudėjo.

3. Petnyčia. Apsiniaukusi vėjuota diena. Iš ryto po 7 val. ant linrejkos su kun. Ruškiu važiavom bažnyčion; kun. Semenavyčius su mano seseri važiavo vežimu. Pagrįžus iki pietų grebiam Volupyje šieną. Vakarop užėjo kun. Ruškis ir Račas — proferavoeiu iki aušros (— 998 k). Švintant pradėjo lyti smagiai.

4. Subata. Apsiniaukusi diena. Karto kitą palynojo kiek. Su kun. Semenavyčiu buvome bažnyčioje. Brolienė išvažiavo Aukmergėn pas vyrą — kareivį. Gulėm 12 val.

5. Nedėlia. Graži karšta diena. Po val. 9 su kun. Semenavyčiu nuvažiavom bažnyčion 3 valandą spavedojam. Mišparus su procesija laikiau — sukaštam (Trumpais rabais). Pagrįžę, ėjome aš, kun. Semenavyčius, kuo Granlda, Bronis-brolienas, ir Kaz. Varkalytė į taip vadinamą „Šveicariją“ — Pomiršiu ant geležkelio. Grįžtant geležkelio pilimu į 2 varstus ūmjome Zažumbryje pas Meldaičių-čia tiems maluno išsinuomavę ir arbatos pagėrę po 11 val. grįžo.

mę naimo. Naime radome svečių — 2 iš
klebonijos panelę ir zokrastijonienę. Daina-
vome ir vakarieny ėjo iki 2 val.
6. Paldienikas. Apsiniaukę. Vidudienį palijo,
o vakare ilgą laiką kartais smarkiai
lijo. Prieš pietus Petras samdininkas grėbia-
mojoj mašinoje smarkiai sužeidė kojos kul-
nę; prie to dar smogo smarkiai kumelė — bet
po geros valandos apstojo iš gerklės ėjusi
materija — žaizda matyt vidurinė trinko.
Su kun. Seimenavyčiu apie 9 val. buvome
bažnyčioje, begirdžiant trupučio rožinio.
Vakare aš Bronių ir žoltės Kunigas prof-
rausome (+3k), gulian apie 11 val. [vakare grįžęs iš Ukmergės]
broliene
7 Utarninkas. Apsiniaukusi šaltoka diena. Su kuni-
gu buvome bažnyčioje. Buvau užėjęs pas Pra-
lotą kame visą ramenimą palikau nes klo-
nes Pralotui pasakiau kad Boleslovas vis
tai nebūtoja tai apgaudinėja — atsiranė, kad
tai matyma prisimokindavę prelotui bedo-
ti. Esu iki kaulų nulindęs neramumų.
Po pietų aš, kun. Seimenavyčių, broliene Bro-
nislovas ir p. R. Varkalytė ėjome pas Kaldunis-
kių K. Juodelį. Gerai pavaišino gardum nami-
niu alumi, kad net Varkalytė nusigėrė, pri-
sėjo vesti; pagrįžus apsirgo — vemė. Apart jos
mes nenusigėrė tin visi likome geraime upe.
8. Sereda. Apsiniaukusi diena. Kartą kitą lijo o
vakare ir naktį smarkiai palijo. Anykščiuose
su kunigu buvau. Mums pagrįžus tuoj atvažiavo
kun. Ruškys — profesoriavome (—92k). Po to ėjau dva-
ran pas p. Valiūnską, kuris žadėjo duoti žmogų

galinti prausti ruginę mašiną. Vanowe iki 12 val. su kun. Šeimenavyčiu kraunojom savo daiktus rytoj išvažiuot Piteran leidžiamės.

9. Ketvergas. ~~Graž~~ Kehonėje. Graži nelabai karšta diena. Atsikėlę prieš 7 val. su kun. Šeimenavyčiu važiavom bažnyčion. Paskui pas kleboną arbatos ir apsitaisę trumpais rubais leidomės Ausgrėnų stotin kame vežti mūsų bagažą jau radome sesersatvežtą.
Aš visą laiką buvau ilgu paltu apsivilkęs tik į tą vagoną jį nusivilkau. Traukinys išėjo iš Ausgrėnų po 10 val. Švenčionyse buvo apie 4 po pietų (II kl. 352 k). Šiuo traukiniu ir dar 4-5 traukiniai turėjo išvežti Pamiškio žmones nes jau vokiečiai arti. Švenčionyse savo lėšomis davėm depešą Vilniun, kad kurjeras apsistotų ir mudviem bilietus III kl. užimtų (už depešą 2 r).
Apie val. 5 nuėjome į kratiną kame užsakem samavorą, valgėm ką turėjom ir arbatą gerėm. Po to 4-5 valandas miegojom. Po val. 11 grįžom stotin.

10. Petnyčia Petrograde. Graži saulėta diena. Nakties 2 val. iš Švenčionių kurjeru leidomės Piteran, kurioune 11 val. dienų buvome (III kl. 9.50 k). Čia vežėju atvažiavom su kun. Šeimenavyčiu pas mano seserį Adamčikienę kame ir apsigyvenome. Po pietų apie 4 val. leidomės miestan - atlankem в Исаакиев-ском, Казанском и Воскресения соборах. Buvome prie katedros kur pažįstamų kunigų neradau, buvome ir šv. Kotrynos bažnyčioje. Grįždami atlankėme parodoje „Военные трофеи".

kaune įstatymo parnešį nuo prieš karo pabuvusį daug patrauktų 2 nedėlelių aeroplanų, šaudyklių kaškų, žnamenų ir tt. Apie val. 10 gerai pavargę grįžome. Po 12 val. gulėme.

11 - Subata Pitere. Rašti kiek vėjuota dienelė. Iš ryto su kun. Seminaryčia važiavome į šv. Kotrynos bažnyčion, kame atlaikėm šv. Mišias; sutikom čionai nuo Telšių pabėgusį kunigą, sutikau Akademijos profesorių kun. Trzeciak'ą. Iš čionai vykome pas vyskupą kuris negavo tik pavelino šv. Mišias laikyti bet net ant mūsų popierio „Celebret" padėjo aprobatą 4 mėnesiams. Pavalgę ir pagėrę arbatos pas seserį važiavome trumpais mėstan, atsilankėme Ermitaže, valgėm pietus „b Народном домѣ" ir ėjome apžiūrėti mūsų Petro Didžiojo o iš čionai į Žverį ną kuriame vėjo ir saulosėdžių probuvome ūes žiūrėjome kaip su mižveriais išdirbinėjo špošus (arkliai, šunis, liūtai, papūgos). Keletą kartų kioskose gėrėme įvairių gėrę. Suvargę pagrįžome ir pagėrę arbatos apie 12 val. gulėme

12. Nedėlia Pitere. Karšta diena (pavėsyj 25° R) vakariop su perkūnu gerokai palijo. Su kun. Seminaryčiumi ant Mišių buvome (ant Černyšo gatvės № 9). Apie 2ą valandą sulaukę svečių ir kūmos važiavome į šv. Kotrynos bažnyčią krikštyti sesers vaikiuko - kuma buvo Zabarauskaitė Br. iš Carskoje Selo o aš Kūmu. Pagrįžę į 10 asmenių pietus valgėme - buvo įvairių alkoolinių gėralų. Vakare su kun. Seminaryčiu gerokai pasivaikščiojome.

Gulėme po 12 val

13. Paldienikas Pitere. Karšta diena (+25°)
Po mišių ir po arbatos su kun. Semenavyčiu
buvome Štiglico muziejuje, norėjome dar pa-
kliūti į Aleksandro III, bet paldienikais už-
daryta todėl ant pietų apie 5 val. grįžome.
Vakariop po Didiji prospektą važinėjomės
ir motiniai iš to pirmenybe ... Gulėm po 12 v.
14. Utarnykas Pitere. Karšta diena. Po mišių
ir arbatos atsilankėme Aleksandro III muzie-
juje. Per dieną daugelį vietų gėrėme įvairių
gėrimų (nuo 15 – iki 30 k. Gatvėmis neva važinėda-
mi po miestą. Vakariop atsilankėme žydų
sinagogoje o po to ėjome į Luna-Parką Teatrą
kame pamokinančiai loše tam gudų mažų
kalba (buvo daug ir lenkiškų žodžių) lenkiš-
ką operetę „Полскиj кровь" (mokėjome po 1 rb)
Sode buvo įvairių kioskai su loterijomis,
geri kamsčiai, kinematografas, imtynių
scena ir t. t. Tuoj po vakaro grįžome 12 val.
naktyje.
15. Seredą. Pitere Karšta kiek vėjuota diena. Po arba-
tos tuoj važiavome į Etnografišką, zoologišką
ir karių - muziejų, bet visi pasirodė uždaryti, nes tai
iš priežasties remonto tai vasarą. Nieko čia ne-
pešę ėjome ant Nevskio prospekto name ilgą
laiką važinėjome ir gėrą gerėme. Vakariop
buvome ant Nevskio prospekto pasiimti vakar
imtų mažų fotografijų, iš čia nusiskubi-
nome į „Народный Николая II дом" kame buvome
ant operos „Тарас Бульба" (mokėjome po 1 rb).
grįžome prieš 12 val.

16. Ketvergas Pitere. Ir šiulta [?] vejuota
diena. Po 10 val. su kun. Semenavyčiu vyko-
me Varšuvos stotin kame paėmėme III klesos
bilietus ant vakarinio kurjerio (9r. 45k).
Nuo stoties nuvažiavom į Nievskį prospektą
kame pirkome po guminį kelioninius pagal-
vį (mokėjau 5rb), apelsinų po gerą tuziną ir tt.
Apie 3 val pagrįžęs pas seserį šugį ėjau ma-
dytis. Pietus buvo apie 6 val. po kurių sunkro-
vę pirkinius ir daigtus lydimi švogerio
Adamčiko vykome su kun. Semenavyčiu stotin.
Iš Piterio išvažiavom 8 val 55 min. vakare.
Išvažiavę iš Lugos atsigulėm ir miegojom
iki Dvinsko.
17 Pėtnyčia, kelionėje į Anykščius. Netaip karšta
vėjuota diena. Po val. 6 ryto atvažiavom
į Švenčionis. Kadangi traukinys iki Anykščių
nebvaikščiojo ir nežinia kokią valan-
dą eis, į Uteną, kun. Semenavyčius ėmė san
bilietą ir grįžo į Kalkuną. Aš gi visą dieną
praleidžiau Švenčionyse tai ant miesto tai ant
kitos stoties vis laukdamas traukinio bet veltui
nes joks pasažierių traukinys apart naktinio nėjo.
Į pavakarį iš Švenčionių į Anykščius nuvežė iš
17^kos vagonų sanitarų traukinį ligonius, nors
prašiaus bet neleido važiuoti nė vienam iš pašali-
nių. Ryto per Švenčionis pravežė ilgiausį trauki-
nį austrijokų nelaisvių kurie buvo nuvežti tiesiog
kaip tranšėjų kasti. Išelki bedaliai, kas turėjo ska-
tiką pirkosi duonos o kas ne, maldavo, sakė kad už
darbą žadėję mokėti bet dar nemokėję.

Vakare ėjau į kvaterą, kame užsakiau virdulį; duonos gi negavau nes gaspadinė sakė kad viską pardavę, dirba išdalinę kareiviams. Per ištisą dieną praėjo 4-5 traukiniai su sužeistais kareiviais.

18. Subata. Kelionėje. Naktis visai vėsi, diena graži bet nevisai karšta. Po vidunakčio kilęs ir apsirėdęs jau ilgais rubais vykau stotin (už 4 valandų poilsio ir virdulį su 4k restauracijai paėmė 135 k) kame radau kun. Tamulevičių ir Ivaškų su kuriais trečia klesą val. 5½ nuvažiavom Utenon. Nuo stoties nuvykęs Bažnyčion pėsčias (į pusantro viorsto) ir atlaikęs Mišią pažadinau kun. Pakalnį ir pagėriau arbatos. Tuo laiku gavę arklį atvažiavo klebonijon ir minėtieji kunigai. Ilgai netrukęs vykau stotin bandyti bent vienu kaip nors kariškųjų traukinių nuvykti į Anykščius nes iš čia kitokie visai nebvaikščioja iš priežasties artumo vokiečių. Ant stoties patarė prašytis komendanto, rasit jis leisiąs kariškuoju traukiniu važiuoti. Daug klausinėjęs ir vaikščiojęs galop suradau „Штабнаго коменданта" kanceliariją, ant laimės tuoj atėjo (9 valanda) ir komendantas. Gavau „пропуск" į Anykščius. Iš čia vykau klebonijon o po geros valandos vėl stotin. Tuoj kreipiaus prie traukinio-mašinisto-Kareivio kuris ir priėmė manę ant garvežio. Sakvojažo kurį nėšė vaikezas neskubau paimti nes tuoj važiavom, viso labo buvo tik vienutėlis vagonas „со снарядами". Po 12 val. dienos pribuvom į Anykščius, traukinys sustojo prie pat cerkvės

nes tiltas per Šventąją nuo keletos dienų su-
draskytas-sudegintas. Ant laukų, rugių, vasa-
rojaus, nemaža vartelių, obozo ir keliog patran-
kos. Per pusvalandį nuvykęs tenykščių, savųjų
jau nebradau nes tik vieną brolėlį su vaikais
nes prisiartinant frontui rečiausiai jau ntarnino
vonare motyną, sesuo Gražilda, Bronis-brolėnų,
ir gyvenasirte Varkalytė išvažiavo Oluksdos link
Kiek užkandęs leidaus į Anykščių, žinoma atsisvei-
kinau. Beeinant pasigirdo vokiečių šūviai, iš pa-
trankų sandė „pergpelenu" matėsi dūmai, nes nuo miestelio 4-5 var-
stoze stovėjo. Musų rateliai traukėsi iš tų vietų
kame priešininkas galėtų matyti. Musiškiai
ne atsakėjo. Ant klebono lauko musiškiai pasta-
tė 4 patrankas. Eidamas pro jasias užklausiau api-
cerį kas daryti, patarė nors į artimiausią stotį pasitrauk-
ti, tuo labiau kad ties cerkvija stovi traukinys su
krautuvi-vagonu ir vagonu „со снарядами", rasit
to traukinio apicerius ir parnsiąs manę. Nusiska-
binau tad pas apicerį į šventiko namus kuris pave-
lijo kad važinočiau vagone-krautuvėje. Su nekant-
rumu laukdamas nuo Traumbatrio stoties garve-
žio sane, nors per pusvalandį gal ateisiąs. Norėda-
mas su tatule pasimatyti nuėjau nuo miestelio, čia
pralato nebradau-automobilių, matų gudai išsi-
veži. Sugrįžęs nuai grįžan prie vagonų, garvežio
dar nebuvo. Juomet vokiečiai apsistojo šaudę, mus
kariomenė apsirašinio ir traukinys su sutale-
mos pasliko ant vietos. Vakarop štabas pasitrau-
ke nuo Anykščių 6 varstus į Bilionių sodžių.
Jau visai sutemus traukiniu nuvažiavau Trau-

batiskin. Čionai sutikau profesorį kun. Liaudą, kuris arkliais mane į Anykščius važinoti. Kadangi ne pataikiau, tad abrėm pavyko prisiprašyti mašinisto kad davežtų iki Utenos. Jau po 12 val. nakties su profesor. uno stoties pirštį ėjom pas Utenos klebonq, kame apsinakvojom.

19. Nedėlia - kelionėj. Gražiai sultla dreita. Kartų kitų lyuojo, naktį vėjo. Po Mišių ir arbatos su kun Liaudu nuvaziavom stotin klebono arkliu prieš 12 val. Į Švenčionis traukiniu pribuvom apie 4 val. Čia kokia tai moteriškė padavė uno kareivio - Brolio laiską, jsai mat vakar su kitais kareiviais ir savo "bpuneckum koraculuuukom" iš Ukmergės atsidurę Švenčionių miestan. Kaip Utenoje lygiai ir Švenčionose sutikau Anykščių pabėgėlių. Iš Švenčionių pasvilėkuoti daugiau porą valandų išvaziavau po 10 val. nakties. Kalkunuose buvau apie 2 val. nakties. Vėžiu nuvaziavau pas Dūkšto klebonq ir apsinakvojau..

20. Paldrenikas. Apsinkuri sveu vijutta dreita, po truputi kartais lyuojo. Val. 6 garlaiviu išvaziavau Lietuvon, iš čia vėžiu 6 varstus Dunstoų, kame radau pabėgusią trejetą arklių motyną seserį Gražildą, Brolieną Br. Karaziją ir K. Varkalytę. Pavalgęs ir pasikalbėjęs apie val 11 gulau, sunagiai mat penkių dreitų kelionę buvau suvargęs

21. Utarnikas Dukštoje. Apsinkuri dreita. Miestelis pilnas žiūronių nes jie apkasus rausti varo. Obozas ir kareiviai tvankl važinėja pirmyn Dūkštolin ir atgal. Gulėjau po 12 val

22. Sereda. Tvankli apsiniaukusi diena. Ramučnas mažas nes tomsel pabėgeliai važiuoja.
Po pietų tvarkiau motynos atsivestus daiktus, nes rytoj jinai su Grašinte Piteran važiuos, daugumą daiktų žinoma maraliais čionai palieka.
23 Ketvergas. Tvanki diena. Porą kartų lyinojo.
Po pietų Dziakonio arkliais motyną, Grašintę ir Bronį nuveži Kalkunų stotin (20 varstų), aš gi su jųjų daigtais savo arkliu nugabenau į tą pačią stotį, važiavom pustrečios valandos. Motynai ir sesėriai paėmiau biletus Piteran (1450 rb) o broliūni Maskvon (9 rb), už bagažą gruokėjau 520 rk. Motynai ant pragyvenimo daviau suvoršinu 100 rb, o broliūni 10 rb. Val. 10 su arkliais grįžome Ilukston. Sudulkėjau ir suvargau.
24. Petnyčia. Tvanki karšta diena, truputį dulnė lietulis. Dziakonio viėjas du maitinotinus kumelius buvo Dviniskan nugan išvedęs, davinėjo už kumeliuką po 110 rb.–20 rb.–nepardavė. Vakarop buvau pirtyje. Prieš vakarienę trejetu arkliu nuvažiavo nuo vonreimų pabėgęs kun. Gelžinis (iš Jomšėlio apskričio). Julian po 11 val.
Vakare b mano "su maniškiu" kun. Semeniancėms lože bankara (+3 rb).
25. Subata. Tvanki diena. Karo naujienos blogos, vokiečių artinas prie mūsų vos porą stočių nuo Ilukstos. Po pietų blogai jaučiaus. Julian po 11 val.
Vakarop į rydienos atlaidus atvažiavo Dvietęs Klebonas Liparskis su kun. Stulginskiu ir savo pabėgusiu iš naičių broliu. Per Mišpanų vietą kitų išpavedojau.

26. Nedėlia. Nešilta vėjuota diena. Truputį lyno. Laraiau sumą prieš kurią pusantros valandos spavėdojau. Jaučiaus nuvargusiu. Po pietų valandžiukę primudau. Į pavakarį su kun. Seminaryčiu sudėjom savo karštinius į kaišką, kad rytoj Smolenskan išsiuntus, aš mat rytoj žadėjau važinėti pas kareivį Brolį į Nauj. Sventiūnų, bet vakare 11 val. gavau nuo jo telegramą, kad juos Vilniun išvežė, tad vėl mačiau nereikalinga nekaip nujo.

27. Paldienikas. Apsiniaukusi vėl diena – lyno. Keliaus net 10 val. Šiandien išėmė Jhnstos bažnyčios varpus. Šiandien ypač daugybė per miestą važinėjo automobilių. Varpomininkui pasiūliau arklį, kad išvežtus kaiman dargius parvežti (15 varstų). Vakariop aš ir kunigai Seminaryčius su Jgnatavyčiu preferavome (– 183 k). Guliau po 11 val.; girdėjosi truputį šaudymas.

28. Utarnikas. Nekarštą kiek vėjuota diena. Keliaus prieš 8 val. Trimis automobiliais išvežė Arinskan vakar išimtus tris bažnyčios varpus (apie 100 pudų). Karo naujienos silpnos – Arinikas evakuojamas, per Lunitą traukiasi daugybė pabėgėlių, priešas buvo per 40 – 50 varstų nuo mūsų (Rokiškų? link)

29. Sereda. Vėl lietinga diena, ypač ryto ir vakare smagiai lyjo. Po pietų kapelionas Jhnstos kun. Linde išvažiavo Maskvon, veži Groroni kun. džiakoną. Apie 12 val. guliau.

30 Ketvergas. Lietinga diena, kartais griaustinis. Po pietų preferavome (+11 r. 80 k). Guliau prieš 12 val. Mūsų frontą naujos stovis pagirėja

31. Pėtnyčia. Iš ryto graži, šilta, po pietų smagiai lyjo. Buvau išsiuntęs Arinskan trejetą arklių parduoti – nepirko. Guliau [illegible]. Vakar [illegible] [illegible] – [illegible].

Rugpjūtis mėnuo. Augustus.

1. Subata. Iki pietų gražų saulėta, popietų su griaumūn palijo. Gulian apie 11 val. Per mišparus trupuți spaviedojau.
2. Nedėlia. Apsiniaukusi dreña, kartais dulkia. Keltis po 5 val. Laikian Jutrynų po jos šv Mišią coram SS. ir suplikaciją. Gerą valandą paspaviedojus geriau arbatos. Per sumą vėl spaviedojau, ant galo mišparų laikian. Po pietų profiteravoną pertraukėme nes užprąšonavy kun Dziakonūni, aš, Dziakonas ir kun Stulginskis važiavome pas klebeną Piaskauską Sventenau (12 varstų). Paprofiteravę (−8 k) ir gavai pavalgę, grįžome 12 val. Ilgakstau. Nuvažiuodami 4 automobilius mtikome, grįžtant gi jokio. Vakaras arba gerau naktį visi +8° C.
3. Paldieniukas. Nėsiulta ponrez saulėta. Po pietų vakar pradėtą profitavoną užbaigėm (−256 k). Po vakarienės vaikščiojome už kapų miške, kame aiškiausiai girdėjosi kanonada.
4. Utarnikas. Vien. Oras dvokia dūmais, matyt, kame nors miškai dega. Po vakarienės su kun Seminaryčių vaikščiojome ties Šlosbergo dvaru. Vakare profitavome (+141 k) Gulian 11 val.
5. Sereda. Apsiniaukusi, kartais dulkia. Keliaus 8 val. Po pietų profitavome (+573 k). Vakariop rengiaus kelionėn, išplovęs galvą, iš to krovinėjau. Gulian 11 val.
6 Ketvergas. Nėsiulta, kartais saulėta. Išvažiuot neparkeliuki, nes pasimula, kas tar buvo laikinai ir be žinios pasirietų. Gulian po 11 val.

7. Pėtnyčia kelionėje. Šiltoka. Kilęs po 7 val. atlaikęs Mišią ir pagėręs arbatos, apie 10 val. dviem pavežiais savais arkliais išvažiavau su žmogumi iš Ilukstos į Aleksandravėlę (27 varstai). Iki Lašinmižės geras kelias o toliau siauras ir blogas, prieš Lašinmižės dvarą drebami apkasai, miškas dvaro kertamas ir takos degimamos. Aleksandravėlėje porą valandų gaišiau, čia ir pietus pas kleboną gavau. Iš čia taippat blogu keliu pro Antuzavą leidaus Dusėtosna (18 varstų), kame gana maloniai priimtas, pas kleboną apsinakvojau.

8 Subata kelionėje. Tvanku, kartais net karšta. Apie 11 val. aš iš Dusetų leidaus į Užpalius pas dziekoną Jarošiną (2? varstas kelionoto tarp ežerų kelias). Prieš Užpalius pakelėje kaustėm arklius. Iš čia šiandien nebvažiavau toliau, vieną arkliui išpaišęs pavargęs o antra nepatariama į Debeikius važiuoti nes ten daugybė rusų kareivių o Anykščiuose vokiečiai. Aš, dziekonas ir kiti. Žiemontas ...gerus svotuotus proferavome (-38 k). Gulian 11 v.

9. Nedėlia kelionėje. Tyku, kiek tvanku, į prievakarį lijo. Į valandą išpažinties klausiau, laikiau sumą ir mišparus o po pietų kudikį krikštijau. Užėjęs pas dziekoną svečiai p. Rondomanskis, Vaišvila pasakė, kad įsigijęs porą arklių į savas paliktas čionai dvižias koras važinėčiau Utenon ir ten į rekvizicija viską atiduoti. Ilgai negalvojęs tuoj po pietų ir išvažiavau palikęs čionai kurelius su pakietu. Utenoje buvau prievakaryje (18 varstų). Pas kleboną apsinakvojau. Kautas vokiečiais pasmotas. Gulian apie 11 val.

10. Paldieniokas Utėnoje. Tyki diena. Kėlęs po pusryčių laikiau mišių ir arbatą geriau. Val. 10 važiavau į rekvizicijos komisiją prie krasos – komisijos neradau, nes neradus pirmesta rekvizuojamų arklių važiavo stotin priimoniuti grūdų.
Po pietų 4 val. jau radau komisiją kame ir atiduoiau porą pakinkytų arklių į karas už 275r. Vakariop gavęs rekvizicijos kvitanciją leidaus su savo žmogum Utenos stotin, iš kurios tik apie 11 val. išvažiavom, pasažiroms vienintelis vagonas buvo, bilietų nereikėjo vdar.
11. Utarninkas Vilniuj. Lietinga. Antra val. naktis pribuvom į Švenčionis. Val. 7 ėjau Švenčionių bažnyčion atlaikyti mišios. Val. 8 iš Švenčionių išvažiavau Vilniun, bilieto negalėjom paimti, pasažirų nebeleido į vagonus nes visur kimšte prikimšta. Nors vargu buvo bet visgi visą kelią sėdėjau. Apie 2 val. pribuvęs Vilniun tuoj važiavau viešbutin „Palac", kame apsirausęs ir pas kirpiką apsikirpęs ir apsiskutęs leidaus ieškoti kareivio brolio. Daugiau valandos važinėjau po įvairias kariškas instancijas, kolai susekiau kame Ukmergės komanda stovi. Su broliu nuėjom į kokią tai restoraną, kame į trejetą valandų beišsikalbėdami ir pietus bevalgydami praleidom. Patrankų bildesys smarkiai girdėjosi. Iš tiri kareivių pulkai kažikur skubotinai eina – važinėja. Įvairios valdžios institucijos skubotinai išsikraustinėja. Su broliu persiskyręs važiavau Vilties redakcijon,

pas Kun. Dogelį ir į Aušros Vartus. Vakariop
grįžęs viešbutin ir atkalbėjęs ištisus poterius
ėjau pas Kun. Bakšį bet neradęs namie vėl
pas save grįžau. Gulčiau prieš 12 val.
12. Sereda Vilniuje. Kartais apsiniaukusi diena. Kilęs
po 8 val. ėjau į Aušros vartus kuriuose apie 10 v.
laukiau ir Mišių. Balaukant Mišių pasigirdo
didis sprogimas, vokiečiai mat iš orlaivių vieną
tiesiog stotin bombą metė o dvi kur tai apie kazar-
mes. Pagrįžęs ir išgėręs viešbutyje stiklą arbatos ėjau
stotin sužinoti kuomet galima išvažiuoti. Stotin
jokių pasažierų, apart kariškųjų, neįleidžiai ir pa-
sažierų neveža, reikia Novo-Vileiskan eiti, ma-
gi kaipo kunigą įleido, ir aut mano nelaimės
daiktų prie savęs neturėdamas negalėjau tuoj
einančiu traukiniu važiuoti. Parėjęs ir apmo-
kėjęs viešbutyje (160 k. už kambarį ir 45 k. už arbatą)
grįžau stotin; išdamas stotin į 12 pirageliu nusipir-
kau. Čia beklausinėjant koks kariškųjų ešalonų
(traukinių) eina Dvinsko link (apie pasažierinius ir
kalbos nėra) kreipėsi prie manęs koki tai rymta
viduriniai matrona su dukteria, melsdama, kad kaip
nors jodrių suraščiau traukinį, kurio galėtų
į sekančią nors stotį išvažiuoti. Po ilgo bėgio-
jimo ir klausinėjimo radau kariškąjį ešaloną
į kurį komendantas traukinio pavėlijo joms
ir man įsėsti. Nors traukinys man buvo nepatoo-
kus nes ėjo Minsko link ir Novo-Vileiske neža-
dėjo sustoti, bet matronai prašant sėdau ir važia-
vau drauge. Kadangi pro Novo-Vileiską (8 varstai
nuo Vilniaus) traukinys ėjo pamažėl – išlipau.

Čionai ant greitosios šaukštą-kitą suvalgiau sriubos nes nėjo kariškasis traukinys, kurio Kom-dantas kurio, mano prašant, pavelino važiuoti į Kalkūnus. Apie 6 išvažiavom iš Novo-Vileisko, o po 2 val. nakties buvau jau Kalkūnuose. Traukinys čionai nestojo, bet kadangi pamažėl ėjo, laimingai išlipau ir pasisamdęs vežiją nuvažiavau pas Grivos kleboną į nakvynę.

13. Ketvergas. Apniukę, į pavakarį truputį lijo. Po mišių ir arbatos pėsčiais leidaus į prieplauką, kame persikėlęs per Dauguvą ėjau net ant geležinio tilto, kur apsistoja Pohuliankon einantis garlaivis. Ketvirtoj išvažiavęs iš Dvinsko apie 5 val. buvau Pohuliankoj. Čia persikėlęs į prieingą krantą ėjau pas ūkininkus gauti arklio kas Ilukštan nuvažiavus (12 varstų). Apie 7 val. vakare buvau jau vietoj (daviau 120 kap. vežėjui).

14. Pėtnyčia. Apniukę. Keliaus apie 10 val. Vakariop Mišparus laikiau. Vakare gi preferavom (−334 k). Kun. Džiakonas Bebron į atlaidus išvažiavo po pietų. Guliau prieš 12 val.

15. Subata į Dangų P. Šv. Ėmimas. Apniukę. Keliaus prieš 10 val. Per sumą spaviedojau ir užbargiau. Po pietų preferavome (+224 k). Vakare su kunigu Seminaravyčium vaikštinėjome. Guliau 12 val.

16 Nedėlia. Graži, saulėta, šilta (+19°) Laikiau sumą. Prieš pat vakarines nuvažiavo Svėtmuižės klebonas kun. Piaskausky. Po arbatos 4 iki 11 val. preferavome (+40 k).

17 Paldienikas. Apniukę, tvanku. Iš ryto ir vakare su žaibais ir nemažu griaustiniu buvo lietus. Vakariop buvom beeina vaikščioti bet lietus sulaikė. Guliau 11 v. Preferavom (−264 k).

18 Utarnikas. Visą veik dreaną lynojo (+14°) Po
pietų proferavonia (+519k). Vakare vaikštinėjo-
me po miestą, girdėti patrankų šūviai.
19. Sereda. Dušias vėjuota ir kartais lynojo. Vaka-
rop buvom beema varkščioti bet lietus sugrą-
žino. Gulian po 11 val. Visi dreana (+9°).
20 Ketvergas. Į vakarą tik aptilko drolis vėjas. Prieš
11 val. taraškedamas praskrido per Ilukštą vokie-
čių orlaivis; kalba buk Dvinske netgi porą bombų.
21 Pėtnyčia. Šalta kiek vėjuota dreana, saulėta.
Po pietų savo arklių su kuo. Seminaryčia važiavo-
me Liksnos stotin (12 varstų) sužinoti kaip traukiniai
eina. Pagrįžę buvo ėjome pirtyn. Po vakarienės
rinošiam kelionėn, nes vidunakty turėjau išvažiuoti
ir Voronežan nulydėti monygių K. Varnalytę.
22. Subata. (Kelionije) Nakty trupinti dulke, dreana graži saulėta
Nakty 1 val. važiuoj su K. Varnalyte dažanomo ark-
liai vėži Liksnos stotin. Per Dauguvą karei-
nlerdo persikelti, todel vieną pats persikelęs
valtimi antron pusėn, ilgą laiką prašiau ja-
kamieganti vireznyčio kareivį, kolai pavėlijo duo-
ti keltuvą (paramą). Anelėi brenstant buvom
stotyje, apie 6 val. išvažiavom traukiniu
Dvinskan, iš Dvinsko tik po 10 val. išvažiavom.
Stetelio Dvinske kaip musim prisėdo pilna ko-
rolaviai (iki Voronežo II kl. bilietas 18r. 40k. pas
abu išmokėjom 36r. 80k ir nė bilieto paemimą trej.
Vitebske (buvom apie 3 val. dreną) nelaukiu nė kur Grek
kevyes.
23. Nedėlia kelionije. Graži, nešalta dreana. Val. 4 ryto
per Smolenską pravažiavom, vak. 6 val. buvome

Orle, kame daugiau 3 val. laukėme traukinio į Kurską. Per tą laiką tramvajumi buvau į persiuntimo čionai Telšių „kaznačėjstvą" bet pažįstamo neradau antrašo, o kontoroj jo paties nebuvo. Vakare prieš 9 val. traukinium keliavę Kursko link.

24. Paldrečiukas kelionėje ir Voroneže. Naktį lijo, diena nešalta bet vėjuota. Kurskan apie 1 val. nakties pribuvom, traukinio Voronežan laukėme iki 4-5 val. ryto. Voronežan vietoj 10 val. pribuvom apie 2 val. dienų, taip per pustrečios dienos atkeliavom savo kelionės galą pervažiavę daugiau 1150 varstų. Nuo stoties tuoj važiavome Sauliečių bendrabutin, iš čia pas p. Vokretartį kuris davė korčiuką, kad K. Varnaitį priimtų į gymnazistų bendrabutį ir į V klasą gymnazijos. Nuvežęs mokytą į bendrabutį patsai važinėjau po viešbučius bet jokio kambario liuoso negavau, todel važiavau pas konaciuską Kun. Olšauskį kame savo bagažą palikau. Iš čia ėjom mokinių bendrabutį bet pažįstamo neradau. Vakare apie 9 val. ėjau viešbutin pas kun. Bogdyšiuką bet neradęs namie turėjau iki 11 val. vaikščioti po gatves, kur taipo susitikau su Telšių mokytoju Venckų. Valgio vakare niekur negavau, alkis buvo gana didis, todel atėjus kun. Bogdyšeikai, valgiau duonos su sviestu ir šaltu vandeniu. Gulėjau ant minkštų kėdžių.

25. ~~Paldrečiukas~~ Utarninkas Voroneže ir kelionėje. Pasikėlęs sotong važiavau bažnyčion kame šv. Mišią atlaikiau. Pagrįžęs ir persirėdęs į trumpus ėjau pas Kun. Bogdyšeiką viešbutin, kame arbatos pragėriau.

Paskui buvojęs vienam kitam moksleivių bendrabutėmose, pervežęs tuo kun. Konanu[illegible] ko savo daiktus pas Saulinčius, leidaus sto-tin užmokėti laiką ėjimo tramvajing. Pagrį-žęs vel į bendrabutį Saulinčių ir paėmęs daiktus važiavau stotin. Didžiausj vargais nuėjęs gavo tik III kl. ir do be plackartos bilie-tą per Maskvą Piteran (apie 12rb). Apie 6 v. išvažiavau iš Voronežo. Pasažierių kimšte pri-kimšta buvo vagonas, visur buvo prisėdę nei apsigręžt negalima. Po 2ių kokių valandų išėjau stotin, kad kiek pervalgius nes didžiai buvau išalkęs mat apart stiklo arbatos vieno per dieną nebuvau valgęs. Pasergėjęs kad prikabi-nama 3ios klesos supasažieriais iš tolima vagonas, persikeliau į jį, kuriame buvo visai liuosa. Čia su studentu pagerę arbatos (turėjau čainoką) apie 12 v. nakties sugulėm.

26. Sereda kelionėje į Maskvą. Naktį palyta, dieną vėsi, vakarop buvo pradėję lyti. Apie 10 val. dienų buvau Maskvoje. Ant stoties su tuo pa-čiu studentu pagėręs savo arbatos tramvaju-mi važiavau miestan. Apsistojau pas Jasin-skius nevo gyvenęs, pas kurios radau broleną Br. Karaziją gyvenasistą. Po pietų su Jasinski-nų ir broleniu važiavom į „[illegible]" ant tramvajaus, iš čia garlaiviu miestan ir į Kremlių. Buvome prie car-kolokol ir car pusko. Su broleniu buvome užėję pas provizorių J. Steikuną o po 10 val. pagrįžom ant arbatos.

27. Ketvergas Maskvoj ir kelionėje. Vos dieną. Su

broleim buvome bažnyčioje. Pagrįžę pusryčiavome (1–54) ir iki pietų 4 val. Jau temstant su broleim važiavom stotin. Prie bileto plackartos negavau dapirkti. Į perroną taip ir nieko neįleido. Vagonai taip pat nors įleido bet keletą kartų norėjo išvaryti ir vėl, plackartos mat neturėjau; galop patį „bovajosi" pardavė turis II kl. plackartą, todėl užmokėjau už tą 2 rb. Apie 11 val. atsiguliau ant 3-čio net augšto.
28. Pėtnyčia kelionėje ir Pitere. Gražu nešalta diena. Apie 10 val. pribuvau Piteran, nuo vagzalo tramvajumi nuvažiavau katedros bažnyčion pas kun. M. Bugienį. Po Mišios pas jį pagėręs arbatos ėjau kartą o nerandęs kitą pas vyskupą, kuris man prašant, žadėjo vietą pabėgeliams kapelionu. Po to važiavau pas Dmitrijos atstovą M. Yčą – neradau. Apie val. 6 pribuvau pas seserį, kame apsigyvenau. Gulium po 12 v.
29 Subata Pitere. Apsiniaukę, vakare lijo. Su Mišiu buvau katedroje, ant pietų grįžau pas seserį. Vakare bevažiuojant užklupo lietus. Gulian 11 1/2
30. Nedėlia Pitere. Visu apsiniaukę. Katedron važiavau su motyna, po pamaldų vėl su ja pas grįžau. Vakarop nuvažiavau pas kun. Bugienį su kuriuo ėjome pas p. Petronį į svečius, kame valgėm vakarienę, grįžome po 11 val., apsinakvojau pas kun. Bugienį ant sofos.
31. Paldienikas kelionėje. Kiek šalta vėjuota diena. Po mišios ėjau stotin ir vėl grįžau pas kun. Bugienį. Paėmęs sakvojažą nusibaugiau stotin ir paėmęs 3-čio kl. bileto iki Dvinsko (7 rubl.), val. 1 trečios išvažiavau. Iš Pitero nedaug buvo žmonių bet no tolyn pasažierių daugiau.